

Treball de Fi de Grau

LES LLENGÜES PRÒPIES I L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Presentat per:

Lorenzo Cumba de la Rosa

Tutor/a:

Sara Sistero Ródenas

Grau en Dret

Curs acadèmic 2018/19

ÍNDIX

ABREVIATURES EMPRADES.....	III
I. INTRODUCCIÓ.....	1
II. LES LLENGÜES PRÒPIES EN LA CONSTITUCIÓ DE 1978.	1
1. MARC PRIMITIU CONSTITUCIONAL.	1
2. JURISPRUDÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL.	3
2.1. STC 88/1983, de 2 d'octubre.	3
2.2. STC 82, 83 i 84/1986, de 26 de juny.....	4
2.3. STC 74/1987, de 25 de maig.	7
2.4. STC 123/1988, de 23 de juny.	8
2.5. STC 46/1991, de 28 de febrer.	9
2.6. STC 337/1994, de 23 de desembre.	10
III. UN PRIMER PROBLEMA AMB LES LLENGÜES EN L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA	12
1. SITUACIÓ DEL CASTELLÀ FRONT L'ÚS DE LES LLENGÜES PRÒPIES.	12
2. 'ALTRA LECTURA' DE LA JURISPRUDÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL. ..	13
3. SITUACIÓ JURÍDICA A CATALUNYA.	15
IV. STC 31/2010, DE 28 DE JUNY.	16
1. CONTEXT.	16
2. ANÀLISI.	17
2.1. 'l preferent'	17
2.2. Coneixement del català, com a deure.....	19
2.3. Drets lingüístics davant les administracions públiques i les institucions estatals	22
2.4. Drets lingüístics dels consumidors i usuaris.....	24
2.5. Drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament	25
2.6. Foment i difusió del català.	27
V. LLENGÜES I ADMINISTRACIÓ PÚBLICA.....	28
1. REQUISIT LINGÜÍSTIC EN ELS CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC.	28
2. REQUISIT LINGÜÍSTIC EN L'ACCÉS A LA FUNCIÓ PÚBLICA.	35
3. LA SITUACIÓ VALENCIANA.....	36
VI. CONCLUSIONS.....	37

BIBLIOGRAFÍA	41
JURISPRUDÈNCIA	41
TRIBUNAL CONSTITUCIONAL.....	41
TRIBUNAL SUPREM.....	42
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA	42
RESUM EN ANGLÉS / SUMMARY IN ENGLISH.....	43

ABREVIATURES EMPRADES

art. / arts.	article / articles
CCAA	Comunitats Autònomes
CE	Constitució espanyola de 1978
EA	Estatut Autonomia
FJ	Fonament Jurídic
STC	Sentència del Tribunal Constitucional
STS	Sentència del Tribunal Suprem
TSJCV	Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana

I. INTRODUCCIÓ.

Les *llengües pròpies* dels territoris plurinacionals agrupats a l'Estat espanyol és la temàtica que hem desenvolupat en aquest treball. Repassem la història més primigènia (sent, el punt d'inici, la Constitució de 1978¹), abordant els pronunciaments més transcendents que, arran de la automatitzada impugnació de la legislació autonòmica en la matèria, el Tribunal Constitucional² emet. L'objectiu serà culminar la tasca amb allò més recent (i de major interès) en matèria autonòmica i administrativa.

Amb aquest recorregut, tractarem d'analitzar quina és la situació actual de les *llengües pròpies* a l'administració pública i quin ha estat el tracte que els poders legislatius i judicials han donat a les mateixes.

Per últim, al llarg del treball apareixeran qüestions que, tot i no tindre cabuda en aquest breu document, ens despertaran el notori interès com per a ser breument comentades.

II. LES LLENGÜES PRÒPIES EN LA CONSTITUCIÓ DE 1978.

1. Marc primitiu constitucional.

L'article 3 de la Constitució espanyola del 1978 replega l'inici de la qüestió lingüística, en concret de la '*ordenació del plurilingüisme en Espanya*'³, amb la següent redacció.

"1. El castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la.

2. Les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus Estatuts.

---

¹ D'ara endavant, **CE**.

² D'ara endavant, **TC**.

³ FOSSAS ESPADALER, Enric. 'Comentaris a la Constitució Espanyola', Tomo I. Ministeri de Justícia, BOE, Fundació Wolters Kluwer. Pag. 74.

3. *La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció.*"⁴

La CE estipula que els primers dos apartats d'aquest article i les pròpies mencions en els Estatuts d'Autonomia⁵ són la base del pluralisme lingüístic en quant a la seua incidència en el pla de l'oficialitat en l'ordenament constitucional espanyol⁶.

Aquesta legislació va donar peu a que els Estatuts d'Autonomia establiren com a oficial la *llengua pròpia* radicada al seu territori. Oficialitat que, en la majoria de casos fou desenvolupat amb legislació autonòmica (les conegudes com a lleis lingüístiques, o de normalització). Però, una volta estipulada l'oficialitat formal de les *llengües pròpies*, trobem que la CE té una carència respecte l'article 3, ja que '*no defineix la noció d'oficialitat d'una llengua, ni les conseqüències que es deriven d'eixa condició*'⁷. Fet que serà desenvolupat, doncs, pel propi TC. Aquest marc jurisprudencial serà tractat amb especial atenció en els següents apartats.

En aquesta redacció trobem, això sí, elements que seran objecte d'estudi constantment al llarg de la història fins a l'actualitat, com el '*deure de conèixer-la*', l'oficialitat de les '*altres llengües espanyoles*' o l'*especial respecte i protecció*' de les mateixes.

A banda d'aquests elements, un dels aspectes més polèmics en l'aplicació del precepte constitucional és marcar fins on arriba el concepte de les *llengües pròpies* (i sobretot el seu desenvolupament legislatiu) als diversos àmbits i territoris. Aquesta extensió vindrà, doncs, delimitada per un conjunt de Sentències del TC que van donar resposta a les qüestions plantejades, majoritàriament, pels Governos de l'Estat espanyol. I serà aquest marc jurisprudencial en el que ens centrarem a continuació.

---

⁴ <https://www.uib.cat/catedra/camv/CDSIB/documents/constesp.pdf>

⁵ D'ara endavant, **EA**.

⁶ STC 82/1986, FJ 1.

⁷ FOSSAS ESPADALER, Enric. 'Comentaris a la Constitució Espanyola', Tomo I. Ministeri de Justícia, BOE, Fundació Wolters Kluwer. Pag. 78.

2. Jurisprudència del Tribunal Constitucional.

La regulació en matèria lingüística per part de la CE ha tingut vora '70 pronunciaments per part del Tribunal Constitucional des de 1981. ... una part important de les sentències dictades ... sobre la regulació del plurilingüisme han recaigut en processos constitucionals de control de constitucionalitat de les lleis (recursos i qüestions d'inconstitucionalitat), o de conflictes positius de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes'⁸.

2.1. STC 88/1983, de 2 d'octubre.

Una de les primeres sentències a tindre com a objecte la regulació i ordenació lingüística fou la **STC 88/1983, de 27 d'octubre**, mitjançant la qual el Govern Basc interposava un 'conflicte positiu' en relació al *Reial Decret 3087/1983, de 12 de novembre, sobre la fixació d'ensenyaments mínims en el cicle superior d'Educació General Bàsica*.

Segons el Fonament Jurídic⁹ 4, que entenem és el que acumula tota la càrrega d'interès a l'objecte d'aquest estudi: *'l'Estat en el seu conjunt (incloses les Comunitats Autònomes) tenen el deure constitucional d'assegurar el coneixement tant del castellà com de la llengua pròpia de la Comunitat, que té caràcter de llengua oficial'*.

Bé és cert que aquesta qüestió és dirimeix en l'àmbit educatiu (habitualment lligat a la regulació lingüística), però la seua transcendència és extensa al llarg de tot l'ordenament jurídic. A mesura que avancem en aquest treball, però, veurem com és més propi i habitual per part de les Comunitats Autònomes dur a terme regulacions de protecció i foment de les *llengües pròpies* que no pas de l'Administració Central, tot i tindre el deure de garantir el coneixement d'ambdues dins de cada territori amb cooficialitat.

---

⁸ FOSSAS ESPADALER, Enric. 'Comentaris a la Constitució Espanyola', Tomo I. Ministeri de Justícia, BOE, Fundació Wolters Kluwer. Pag. 75.

⁹ D'ara endavant, **FJ**.

2.2. STC 82, 83 i 84/1986, de 26 de juny.

Les 3 sentències del TC que, en bloc, donaren un impuls potent a l'àmbit en el qual es mou aquest treball foren la **STC 82/1986, de 26 de juny**, en la qual es resol el recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Govern de la Nació, contra determinats preceptes de la *Llei 10/1982, de 24 de novembre, del Parlament Basc, Bàsica de Normalització de l'Ús de l'Euskera*; **STC 83/1986, de 26 de juny**, que resol el recurs d'inconstitucionalitat promogut pel President del Govern espanyol contra els articles 4.2 i 6.1 de la *Llei del Parlament de Catalunya 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística de Catalunya*; i la **STC 84/1986, de 26 de juny**, que resol el recurs d'inconstitucionalitat promogut pel President del Govern espanyol contra els articles 1.2 i 7 de la *Llei 3/1983, del Parlament de Galícia, de 15 de juny de 1983, de normalització lingüística*.

Totes elles, i en especial la primera, varen establir unes línies que permetien delimitar l'àmbit d'actuació que les *llengües pròpies* tindrien en el marc constitucional.

Així doncs, el TC va dictar en el FJ 2 de la *STC 82/1986, de 26 de juny*, una definició de llengua oficial, segons la qual una llengua adopta l'estatus d'oficial amb el seu reconeixement legal, independentment del nombre de parlants i usos que de la mateixa es dugueren a terme en un territori, adquirint aquesta plena validesa i efectes jurídics. Això clarament va donar facilitat als territoris que durant els anys del franquisme van tindre dificultats¹⁰ per a emprar les *llengües pròpies* per a catalogar-les d'oficials, tot i el seu reduït nombre de parlants.

Seguint aquest mateix FJ 2, els poders públics empraran el castellà habitualment com a mitjà habitual de comunicació en el seu conjunt (en tots els poders públics i en tot el territori espanyol). I que, en concret dins del territori on hi haja un règim de cooficialitat entre el castellà i una *llengua pròpia*, aquesta també podrà ser emprada en els poders públics dependents de l'àmbit

---

¹⁰ https://ca.wikipedia.org/wiki/Cronologia_de_la_repressi%C3%B3_del_catal%C3%A0

autonòmic, així com aquelles institucions estatals i òrgans dependents de l'Administració central.

El territori és, per tant, el criteri delimitador de la oficialitat del castellà i de la cooficialitat d'altres llengües espanyoles, amb caràcter independent de l'estatus central, autonòmic o locals dels distints poders públics.

En aquest precepte, però, trobarem una única excepció. Aquesta és el cas de les comunicacions i escrits realitzats en la *llengua pròpia* d'un territori, que haurà de sorgir efectes a nivell jurídic fora del mateix.

En base a la STC 50/1999, de 6 d'abril, com els límits territorials no es donaven en alguns procediments administratius (ja que tenien efectes més enllà d'aquests límits), es va plantejar dubte sobre la validesa dels mateixos. El TC va expressar que imposar una traducció al castellà obligatòria a tots aquests documents, expedient o part dels mateixos que anaren a produir efectes fora de la Comunitat Autònoma, inclús també en aquells casos que la *llengua pròpia* fora compartida entre els territoris, suposava desconèixer (en aquest últim cas) el caràcter d'oficial de la mateixa, doncs deixava de ser un mitjà formal de comunicació amb plena validesa i efectes jurídics. Per la qual cosa, es va considerar aquesta com a única excepció.

Aquest text jurisprudencial també plasma, respecte el castellà, el deure i '*obligació que tenen tots els espanyols de conèixer-lo*'¹¹, tenint en comú aquest el règim de cooficialitat en els territoris amb *llengua pròpia* sense poder comptar, aquesta segona, amb el mateix deure i obligació de coneixement.

Al respecte, autors com Edorta Cobreros Mendazona a desembre de l'any 1990 consideraven '*polèmica*'¹² la imposició constitucional del '*deure*' de conèixer el castellà. Es creava així, en la nostra opinió amb aquest deure, una situació difícil de compaginar. Situació que incloïa (i inclou, encara, a dia d'avui), per un costat el deure de conèixer el castellà ('*deure constitucional insòlit en el dret*

---

¹¹ STC 82/1986, de 26 de juny (BOE num. 159, de 4 de juliol de 1986).

¹² COBREROS MENDOZA, Edorta. "La distribució de competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes en matèria lingüística". Revista Catalana de Dret Públic. N12.

*comparat, on hi ha prou amb la condició de llengua oficial*¹³ i que no està constitucionalment adscrit a les *llengües pròpies* de cada territori) i, per altre, la protecció de les *llengües pròpies* per part de les administracions públiques (també estatals, val a dir). Protecció que, paradoxalment, no compta amb un tipus de salvaguarda constitucional d'instaurar-se també com a deure el coneixement d'aquestes. La manca d'aquest factor és “*trencar clamorosament la igualtat entre les llengües oficials que segons la pròpia Sentència*¹⁴ *deuria presidir la regulació estatutària*”¹⁵. Entenem, doncs, que hi ha una clara evidència jurídica que les *llengües pròpies* tenen una realitat molt diferenciada del castellà.

En quant a l'article 3.3 de la CE, el TC exposa en el FJ 4 que no cal adscriure el castellà a l'àmbit estatal i les *llengües pròpies* a l'àmbit autonòmic, com si aquests assumptes foren privatis de cada àmbit territorial, sinó que aquest és un patrimoni cultural per part de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, els Estatuts d'Autonomia de les quals els encomanda garantir l'ús de totes dues llengües oficials i adoptar els mitjans necessaris per a assegurar el seu coneixement, sense oblidar les referències a la protecció d'altres llengües no oficials contingudes en diversos Estatuts.

Seguint amb la lectura de la *STC 82/1986, de 26 de juny*, introduïm un precepte protagonista en aquest treball.

Mitjançant el FJ 14, el TC va dotar de validesa constitucional al fet que “*els poders públics puguin prescriure, en l'àmbit de les seues respectives competències, el coneixement d'ambdues llengües per tal d'accedir a determinades places de funcionari o que, en general, es consideri com un mèrit entre altres el nivell de coneixement de les mateixes*”. Per evitar caure en una

---

¹³ MILIAN i MASSANA, Antoni. “El règim de les llengües oficials. Comentari a la Sentència del Tribunal Constitucional 31/2010, de 28 de Juny”. Revista Catalana de Dret Públic. Especial Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional, sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006. Pag 133.

¹⁴ STC 31/2010, de 28 de juny, del Tribunal Constitucional contra la reforma de l'Estatut de Catalunya, la qual revisarem més endavant.

¹⁵ VIVER PI-SUNYER, Carles. “Els efectes jurídics de la Sentència sobre l'Estatut.” Revista Catalana de Dret Públic –Especial Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional, sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006. Pag. 64.

futura reiteració, i per la seua especial rellevància en la matèria objecte d'estudi, aquest punt serà tractat en profunditat més endavant.

En allò referent a la *STC 83/1986* i la *STC 84/1986*, de 26 de juny, amb l'objectiu de no allargar innecessàriament aquest treball obviarem tot allò que ja recull la *STC 82/1986*. Sols ens aturarem en el FJ 2 de la *STC 84/1986*, segons la qual es declara inconstitucional l'article impugnat de la legislació gallega, article que imposava a tots els gallecs (i gallegues) el deure de conèixer l'idioma gallec.

En paraules del TC : *“tal deure no ve imposat en la Constitució i no és inherent a la cooficialitat de la llengua gallega ... sense que això puga considerar-se discriminatori, al no donar-se respecte de les llengües cooficials els supòsits abans senyalats que donen fonament a la obligatorietat del coneixement del castellà”*.

Aquests supòsits són, en primer lloc, el deure general de coneixement del castellà com a llengua oficial de l'Estat, sent un idioma comú a tota la societat i, en segon lloc, el coneixement del qual pot presumir-se en qualsevol cas, independentment de factors de residència o veïnat.

Amb això, es fa palès la realitat del marc constitucional, mitjançant el qual des d'un primer moment es van plantejar diferències entre el castellà i les *llengües pròpies*, fet que ha comportat que les comunitats autònomes desenvolupen mesures tendents a millorar la posició del seu patrimoni lingüístic.

2.3. *STC 74/1987, de 25 de maig.*

Fem un breu comentari en aquestes línies a la **STC 74/1987, de 25 de maig**, amb la qual es resol un recurs d'inconstitucionalitat plantejat pel Govern Basc contra la *Llei Orgànica 14/1984, de 12 de desembre, per la que es desenvolupa l'article 17.3 de la Constitució en matèria d'assistència lletrada al detingut i al pres, i modificació dels articles 520 i 527 de la Llei d'Enjudiciament Criminal*. Aquesta jurisprudència tracta l'especial situació (que, ja advertim, tot i el gran interès que ens desperta no serà objecte d'estudi d'aquest treball) de les llengües en l'àmbit processal, únic espai jurídic on l'obligatorietat de conèixer

una llengua (el castellà) no es sobreposa als drets inherents a una persona partícip d'un procediment judicial. La clau, en aquest sentit, és posar de manifest que el deure de coneixement del castellà que una persona espanyola té arran de la Constitució, no es subjecta per al cas d'un detingut o pres¹⁶. Segons el FJ 3 d'aquesta sentència: *'El deure dels espanyols de conèixer el castellà, abans al·ludit, fa suposar que eixe coneixement existeix en la realitat, però tal presumpció pot quedar desvirtuada quant el detingut o pres al·lega amb credulitat la seua ignorància o coneixement insuficient o aquesta circumstància es posa de manifest en el transcurs de les actuacions policials'*. Parlem, en concret, del dret a un intèrpret en cas de no conèixer cap llengua oficial del territori on siga dut a terme el judici, per tal de poder efectuar una comunicació suficient i garantir la tutela judicial efectiva, evitant així que es puga donar una situació d'indefensió¹⁷ en l'aplicació de la mateixa.

2.4. STC 123/1988, de 23 de juny.

La **STC 123/1988, de 26 de juny**, en la qual es resol el recurs d'inconstitucionalitat promogut pel President del Govern espanyol contra determinats preceptes de la *Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*, aborda la qüestió de quina llengua és la prevalent en cas d'interpretació dubtosa.

Segons el precepte impugnat, article 7.1, *"el text català serà l'únic"*, reproduït així un mandat d'altra legislació catalana declarada inconstitucional¹⁸ per la STC 83/1986, al entendre que aquest precepte *"pot infringir el principi de seguretat jurídica (art. 9.1 CE) i els drets a la tutela judicial efectiva dels ciutadans (24.1 CE) que desconeixen una llengua (la considerada ací com a prioritària a efectes de fixar el text autèntic) que no tenen el deure de conèixer"*¹⁹.

---

¹⁶ STC 74/1987, de 25 de maig (BOE núm. 137, de 09 de juny de 1987). FJ 3 i 4.

¹⁷ D'acord amb l'article 24.1 de la Constitució Espanyola de 1978.

¹⁸ Ens referim a l'article 6.1 de la Llei del Parlament de Catalunya 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística de Catalunya.

¹⁹ STC 123/1988, de 26 de juny, (BOE núm. 166, de 12 de juliol de 1988). FJ 3.

En aquesta sentència és resol altra casuística: si en un procediment administratiu no hi ha acord pels interessats en la llengua emprada, quina tindrà prioritat? El castellà, o la *llengua pròpia*?

La Llei Basca a la que fa referència la STC 82/1986, estipulava que en cas de desacord, la llengua en la que s'havia iniciat el procediment seria la que se'n faria ús. Aquesta redacció contemplava també que aquesta situació seria donada sense perjudi del dret de les parts a ser 'informat's' en la llengua que desitjien. Aquest precepte fou declarat inconstitucional al no incloure's específicament l'ús de la llengua castellana²⁰. La Llei Balear, però, va un poc més enllà i especifica que en cas de conflicte, la llengua en la que s'iniciï el procediment serà la prevalent "sense perjudi del dret de les parts a que li siga lliurada la traducció corresponent", considerant el Tribunal que aquesta traducció va més enllà del dret a la informació, al ser una reproducció total i fidedigna de les actuacions del procediment. És per això que, al entendre salvaguardat el dret de la part i l'ús del castellà, es contempla el mateix precepte com a constitucional.

2.5. STC 46/1991, de 28 de febrer.

La **STC 46/1991, de 28 de febrer**, amb la qual es resol el recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Govern de la Nació contra l'article 34²¹ de la *Llei del Parlament de Catalunya 17/1985, de 23 de juliol, de la Funció Pública de l'Administració de la Generalitat*.

Aquesta sentència determina, d'una banda, si és discriminació que a l'accés a la funció pública sigui requisit en un territori amb *llengua pròpia*, i per altre costat si introduir aquest requisit per part d'una administració autonòmica és contrari a als principis de mèrit i capacitat de l'article 103.3 CE i, també, en el dret d'accés en condicions d'igualtat a la funció pública de l'article 23.2 CE.

---

²⁰ STC 82/1986, FJ 9.

²¹ "D'acord amb els principis enunciats per l'article 103.1 de la Constitució, l'Administració de la Generalitat selecciona tot el seu personal amb criteris d'objectivitat, en funció dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat dels aspirants, i mitjançant convocatòria pública. En el procés de selecció s'ha d'acreditar el coneixement de la llengua catalana, tant en l'expressió oral com en l'escrita."

En quant a la primera qüestió, entén el Tribunal en el FJ 2 que al tindre aquest territori un règim de cooficialitat, desenvolupat àmpliament amb normativa pròpia (amb caràcter exclusiu d'aquest territori), no es dóna aquesta situació de desigualtat i discriminació cap persones d'altres territoris de l'Estat espanyol.

I respecte a la segona qüestió, el TC contrargumenta a l'Avocat de l'Estat quan aquest afirma que l'exigència de coneixement del català és discriminatori per a qui no ostenti aquests coneixements i tingui intenció d'accedir a l'Administració pública. En paraules del Tribunal, *“el propi principi de mèrit i capacitat suposa una càrrega per a qui vulgui accedir a una determinada funció pública d'acreditar les capacitats, coneixements e idoneïtat exigibles pera la funció a la que aspiro”*²². Amb la qual cosa es conclou que l'exigència d'una llengua pròpia com a requisit en l'accés a la funció pública és constitucional, sent un element amb la mateixa validesa i legitimitat jurídica com qualsevol altres dins de la regulació de mèrits i capacitats de l'article 103.3 CE.

2.6. STC 337/1994, de 23 de desembre.

La **STC 337/1994, de 23 de desembre**, resol la qüestió d'inconstitucionalitat plantejada per la Secció Tercera de la Sala Tercera del Tribunal Suprem amb els articles 14.2, 14.4, 15 (incís primer) i 20 de la *Llei 7/1983, de 18 d'abril, del Parlament de Catalunya, sobre Normalització Lingüística*.

Aquesta sentència, al igual que la STC 74/1987, de 25 de maig, quedarà exposada en aquestes línies per tindre un contingut que, malgrat no coincidir amb l'objecte de l'estudi, ostenta un alt interès en quant al desenvolupament de la doctrina constitucional.

La STC resol un dubte sorgit en un recurs contenciós-administratiu per un pare que exigia, segons s'exposa en el FJ 1, el dret dels seus fills *“a rebre una ensenyança totalment en castellà amb llibres en el mateix idioma i en totes les assignatures”*.

---

²² STC 46/1991, de 28 de febrer (BOE núm. 74, de 27 de març de 1991). FJ 3.

La llei impugnada, en concret l'article 14.4 garanteix que els estudiants, qualsevol que sigui la seua llengua habitual, han de poder emprar normal i correctament el català i el castellà al final dels seus estudis, garantint així la cooficialitat al territori de Catalunya. En paraules del TC, *“una Llei la finalitat de la qual és corregir i arribar a superar els desequilibris existents entre les dues llengües cooficials”*²³, tot i que continua vaticinant un possible risc de que aquest fet pugui afectar a l'ús del castellà.

I la clau ací està en que les mesures polítiques de implantació (en aquest cas, en l'àmbit de la educació) de les *llengües pròpies* han d'*establir mesures de caràcter flexible en l'ordenació legal de les ensenyances per a atendre aquestes situacions especials personals*'. El Tribunal es basa en la realitat innegable que una llengua no pot ser adoptada immediatament per una persona, sinó que ha de ser un procés progressiu, amb mecanismes alternatius i específics que faciliten, ajuden i possibiliten la integració en el entorn lingüístic.

Aquestes mesures ens retrotrauen a algunes semblants en el personal docent interí valencià, com la pròrroga d'uns anys que van tindre per tal d'adquirir els nivells de valencià requerits per les polítiques lingüístiques valencianes, nivells que algunes interessades no van assolir, generant situacions conflictives.

D'altra banda, el Tribunal en el FJ 6 ha considerat que el bilingüisme trobat en Comunitats Autònomes amb llengua pròpia *‘constitueix, per si mateix, una part del patrimoni cultural al que es refereix l'article 3.3 CE. Situació que necessàriament du, d'un costat, el mandat per a Tots els poders públics, estatal i autonòmic, de fomentar el coneixement i assegurar la protecció d'ambdues llengües oficials en el territori de la Comunitat. D'altre, que els poders públics han de garantir, en els seus respectius àmbits de competència, el dret de tots a no ser discriminats per l'ús d'una de les llengües oficials en la Comunitat Autònoma'*.

---

²³ STC 337/1994, de 23 de desembre (BOE núm. 19, de 23 de gener de 1995). FJ 8.

III. UN PRIMER PROBLEMA AMB LES LLENGÜES EN L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

1. Situació del castellà front l'ús de les llengües pròpies.

La qüestió lingüística ha estat des dels inicis del constitucionalisme lligada a l'àmbit de la funció pública i, molt específicament, a les tasques del funcionariat i nivell de les llengües pròpies exigint per a la selecció d'aquest personal.

Al nostre parer, entenem legítim (i constitucional, per descomptat) que les comunitats autònomes regulen un coneixement bàsic de la seua llengua en l'accés a una oposició que determini la contractació d'una persona en un lloc de treball ubicat en aquell territori. I, com més tard argumentarem, no considerem que aquest fet sigui contrari, de cap manera, a l'ús i aprenentatge del castellà.

És pel fet de tindre aquest posicionament, que en aquest treball aportem contradicció amb la doctrina de l'autor Ramon Parada, qui mostra una visió distant en aquest punt.

Parada, en la seua obra²⁴, detalla aspectes fonamentals del procediment per a l'adquisició de la condició de empleat públic. I són aquells inclosos en el seu apartat "El principi de mèrit i capacitat i la seua degradació" els que ostenten rellevància per a la matèria tractada en aquest treball.

La 'defensa del castellà' com a eix de la seua doctrina ve carregada d'una crítica al TC per la seua tebiesa en les sentències 82, 83 i 84 de 1986. La lectura que fa el propi autor de les mateixes és que, a les comunitats autònomes en dues llengües oficials, ambdues poden ser prescrites per a l'accés a determinades places del funcionariat públic, sent, a més, un mèrit el coneixement de la llengua pròpia. I, segons aquest autor, aquest fet s'ha exacerbat amb la STC 46/1991, la qual permet la imposició del coneixement del català com un requisit de capacitat per a l'accés a la funció pública.

La seua tesi, en aquest punt, finalitza amb un auguri escrit a l'any 2007 segons el qual pel fet de sol·licitar una acreditació del coneixement de la llengua pròpia

---

²⁴ PARADA, Ramon. "DERECHO DEL EMPLEO PÚBLICO". Ed. Marcial Pons. 2007.

(en el seu cas, fent referència especialment a la catalana), la situació esdevindrà greu per al castellà si no s'incorporen proves de coneixement del castellà, arribant fins al punt de ser la llengua pròpia de cada territori l'emprada amb exclusivitat, excloent al castellà. Quelcom que l'autor considerava, ja en aquell moment, una realitat.

2. 'Altra lectura' de la jurisprudència del Tribunal Constitucional.

La primera de les sentències del TC que l'autor cita és la *STC 82/1986, de 26 de Juny*, ja exposada amb certa amplitud darrerament.

En la mateixa trobem el primer dels arguments jurídics del propi TC que, al nostre parer, determinen fets diferencials del castellà i les llengües pròpies, a favor de la primera, la llengua comú.

És el cas d'aquest argument: *"sols del castellà s'estableix constitucionalment un deure individualitzat de coneixement, i amb ell, la presumpció de que tots els espanyols el coneixen."*²⁵. Per a nosaltres, queda doncs justificada una qüestió que a l'autor Ramón Parada li sembla incongruent: no es sol·liciten proves del castellà i sí de les *llengües pròpies* en les proves d'accés a la funció pública perquè el castellà compta amb presumpció de coneixement emparada constitucionalment. No la tenen així les llengües pròpies, *"respecte de les quals no es prescriu constitucionalment tal obligació"*²⁶ de coneixement.

No es tracta, doncs, d'una discriminació del castellà en cap sentit. Justament al contrari, aquest ostenta una situació privilegiada a nivell constitucional que fa innecessària les *"proves que acrediten el castellà"*²⁷, sol·licitades per l'autor.

Incongruent, al nostre parer, seria sol·licitar el coneixement d'una llengua a la que la CE estableix aquesta presumpció de coneixement. Ampliant aquest marc, entenem que seria diferent situació si parlarem d'acreditar un nivell de coneixement del castellà elevat, acadèmic. Per al que sí que caldrien unes proves de nivell. Però entenem que no és aquest el cas, doncs tampoc és el

---

²⁵ SENTENCIA 82/1986, de 26 de junio (BOE núm. 159, de 04 de julio de 1986). FJ 3.

²⁶ Continuació del mateix FJ anterior.

²⁷ PARADA, Ramon. "DERECHO DEL EMPLEO PÚBLICO". Ed. Marcial Pons. 2007 Pag. 138.

nivell exigít a les *llengües pròpies*. El nivell a acreditar ha de ser adaptat a cada lloc de treball, en paraules del propi TC : “*seria contrari al dret a la igualtat en l'accés a la funció pública, exigir un nivell de coneixement sense relació alguna amb la capacitat sol·licitada per a desenvolupar la funció que es tracte*”²⁸. A efectes pràctics, es prescriu acreditar un nivell que possibiliti la conversació amb un interlocutor en l'àmbit en el que aquesta es desenvolupi.

A mes, posteriorment aquesta sentència tracta de ple la qüestió lingüística en la funció pública. Estipula que “*res s'oposa a la prescripció dels poders públics, en l'àmbit de les seues respectives competències, el coneixement d'ambdues llengües per a accedir a determinades places de funcionari o que, en general, es consideri com un mèrit entre altres (com expressament preveu) el coneixement de les mateixes: ben entès que tot això ha de fer-se dins del necessari respecte d'allò disposat en els articles 14 i 23 de la Constitució Espanyola, i sense que en l'aplicació del precepte legal en qüestió hi haja discriminació*”²⁹.

L'article 14 de la Constitució, sobre la igualtat de tots els espanyols enfront la llei, i l'article 23, sobre el dret a participar directament dels assumptes públics, tenen encaix en aquesta mesura lingüística. Com el requisit lingüístic és exigible a tota persona que es presenti al procediment de selecció, entenem que estan en igualtat de condicions totes les persones candidates. Distint seria que a una persona resident en eixe territori no se li demanés acreditar el coneixement de la llengua pròpia, alhora que a un no-resident sí; creant així un greuge comparatiu. Però òbviament no és aquest el cas i, sempre que es faja amb respecte de la igualtat promulgada per la Constitució, serà constitucional la prescripció de la *llengua pròpia* per a l'accés a la funció pública.

Amb la qual cosa, entenem favorable i constitucionalment argumentat no sols la no prescripció del castellà, sinó la prescripció de la *llengües pròpies* com a requisit d'accés a la funció pública.

---

²⁸ STC 46/1991, de 28 de febrer (BOE núm. 74, de 27 de març de 1991). FJ 4.

²⁹ STC 82/1986, de 26 de juny (BOE núm. 159, de 04 de juliol de 1986). FJ 14.

3. Situació jurídica a Catalunya.

Centrant-nos en Catalunya, per no sortir del marc conceptual del Parada (i perquè, entenem, és un dels territoris amb major desenvolupament en la qüestió lingüística); la legislació bàsica catalana al respecte de l'acreditació del català en l'accés a la funció pública manté aquesta redacció:

*“D'acord amb els principis enunciats per l'article 103.1 de la Constitució, l'Administració de la Generalitat selecciona tot el seu personal amb criteris d'objectivitat, en funció dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat dels aspirants, i mitjançant convocatòria pública. En el procés de selecció s'ha d'acreditar el coneixement de la llengua catalana, tant en l'expressió oral com en l'escrita.”*³⁰

Aquest mateix precepte, el trobem al llarg de l'article 11 de l'anterior *Llei 1/1998, de 7 de Gener, de Política Lingüística*, en allò relacionat amb la capacitat lingüística del funcionariat, precepte que s'amplia adaptant el coneixement del català adequat a les funcions pròpies de les places. A més, a l'apartat 11.1 queda especificat que ha d'haver-hi un “coneixement adequat i suficient de les dues llengües oficials”. Aquesta premissa, al nostre parer, situa totes dues llengües en un mateix status d'oficialitat, tal com es reconeix a l'article 6.2 de la *Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya*. Alhora, és du a terme el mandat Estatutari d'establir, per part dels poders públics catalans, les mesures necessàries per a facilitar l'exercici dels drets lingüístics i el compliment del deure de coneixement d'ambdues llengües.

Aquestes premisses van ser mantingudes en el posterior *DECRET 161/2002, d'11 de juny, sobre l'acreditació del coneixement del català i l'aranès en els processos de selecció de personal i de provisió de llocs de treball de les administracions públiques de Catalunya*, on queda establert com a principi general a l'article 3.1 l'acreditació del coneixement de la llengua catalana en els processos de selecció de personal i de provisió de llocs de treball.

---

³⁰ Aquest text es pot trobar en l'article 34 (i no 134, com diu l'autor al seu manual) de la *Llei 17/1985, de 23 de juliol, de la Funció Pública de l'Administració de la Generalitat de Catalunya*, derogada. També en l'article 42 del vigent *DECRET LEGISLATIU 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un Text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública*.

I, arribades a aquest punt, ens preguntem: Està el castellà sent arraconat? En paraules del autor, “*poc a poc serà la llengua pròpia autonòmica i no la llengua comú, el castellà, amb la que es parlarà i escriurà, únicament, en les Comunitats Autònomes amb aquesta peculiaritat idiomàtica*”? L’ordenament jurídic té aquesta tendència?

IV. STC 31/2010, DE 28 DE JUNY.

Aprofitem aquestes qüestions, encara sense resoldre, per a introduir un element transcendental per a aquest treball: la Sentència del TC 31/2010, encarregada de jutjar “*els eixos vertebradors del règim lingüístic vigent en Catalunya*”³¹, a la qual ja hem fet referència anteriorment, i que ara començarem a analitzar.

1. Context.

La **STC 31/2010, de 28 de Juny** fou la resolució del recurs de inconstitucionalitat núm. 8045-2006, interposat per noranta-nou diputades del Grup Parlamentari Popular del Congrés vers una diversitat de preceptes de la *Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya*.

Aquesta resol diverses qüestions, la majoria amb transcendència lingüística, doncs la reforma de l'Estatut va ser emprat per a incloure en el mateix els principis bàsics de la *Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística*.

La sentència declara inconstitucional l'expressió “*i preferent*” de l'article 6.1 de l'Estatut, mitjançant la qual es pretenia fer del català la llengua d'ús preferent en les Administracions Públiques i els mitjans de comunicació públics de Catalunya.

Ahora, declara constitucional (sempre i quan s'interpreten en els termes establerts per la pròpia sentència):

---

³¹ PLA BOIX, Anna M. “El règim lingüístic en la Sentència 31/2010, de 28 de juny”. Revista Catalana de Dret Públic – Especial Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional, sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 Pag. 144.

- L'article 6.2, que declara el deure de coneixement de les dues llengües oficials a totes les catalanes.
- L'article 33.5, que dóna validesa jurídica als escrits formulats en català als òrgans jurisdiccionals d'àmbit estatal.
- L'article 34, amb el que es legisla sobre l'atenció en català al públic en establiments de bens, productes i serveis.
- 35.1 i 35.2, sobre l'ensenyament en català en l'àmbit universitari i no-universitari.
- 50.5, sobre la comunicació d'òrgans i ens públics de Catalunya, a nivell intern i extern.

En última instància, declara la plena constitucionalitat de la resta de preceptes sotmesos a impugnació³²

2. Anàlisi.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya replega i acull norma variada d'anteriors legislacions catalanes en matèria lingüística, sent així enjudiciat, doncs, en aquesta sentència gran part del marc normatiu que es trobava en les anteriors legislacions de 1983 i 1998 (*Llei 7/1983, de 18 d'abril, de Normalització lingüística de Catalunya*, la qual fou substituïda per la *Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística*)³³.

En aquest anàlisi ens centrarem, una volta analitzada la situació lingüística en el territori de l'Estat espanyol al llarg de tot el treball, en l'àmbit català per ser, aquesta sentència, d'importància cabdal per a aquesta matèria.

2.1. 'l preferent'

L'únic article declarat inconstitucional pel TC a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya fou el 6.1, concretament l'expressió '*i preferent*'.

---

³² Dels lingüístics, la llista és la següent: 11 / 33.1 / 33.2 / 33.3 / 33.4 / 36.1 / 36.2 / 101.3 / 102.1 / 102.2 / 102.4 / 147.1 A).

³³ PLA BOIX, Anna M. "El règim lingüístic en la Sentència 31/2010, de 28 de juny". Revista ... Pag. 144.

En la mateixa visió que la doctrina de Parada, trobem a l'any 2011 a l'autor Angel Luis Alonso de Antonio, qui escrivia en un estudi (ja havent sigut publicada la STC 31/2010) que tenia com a tesi *“el retrocés de la utilització pública del castellà en favor de les llengües vernacles”*³⁴.

Per a aquest autor, l'ús del català com a llengua vehicular és ja una realitat social, sent l'Estatut una constatació d'aquest fet. I és per això que l'ús *‘preferent* que s'adscrivia a l'article 6.1 del català front al castellà implica, doncs, desconèixer *‘el caràcter del castellà com a única llengua oficial en tot el territori nacional’*. Al nostre parer, però, no és sols que el castellà gaudeix veritablement d'aquesta situació fàctica de prevalença territorial i social, sinó que l'ús per les administracions públiques catalanes i els mitjans de comunicació públics d'un ús, insistim, *‘preferent’*, en cap cas exclusiu, podria ser emparat per l'especial protecció constitucional de les *llengües pròpies*. En paraules del letrat del Parlament de Catalunya Xavier Muro Bas, en referència a la igualtat formal que el TC tracta de imposar al castellà i el català, *‘la igualtat es predica en aquest cas de les llengües, i no dels ciutadans en el seu ús com era criteri habitual en altres pronunciaments ... (sense tenir) en compte la diferent situació d'ambdues a la pràctica, que justificaria la diferencia’*.

No entenem com es pretén garantir una igualtat entre dues llengües si a la que té un nivell de parlants menor, emprant a més com a justificació aquesta *‘igualtat formal’* a la que fèiem referència, no se li possibilita tindre un status jurídic que realment pugui garantir, de facto, un desenvolupament del nombre de parlants semblant al castellà.

El TC resol aquesta qüestió en el FJ 14 a) de la STC 31/2010.

Considera aquest Tribunal que la *‘preferent’* implica *‘primacia d'una llengua sobre altra en el territori de la Comunitat Autònoma, imposant, en definitiva, la prescripció d'un ús prioritari d'una d'elles, en aquest cas, el català sobre el*

---

³⁴ ALONSO DE ANTONIO, Angel Luis. “La cuestión lingüística en la Sentencia del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya”. UNED. Teoría y Realidad Constitucional, num 27, 2011. Pag. 449 – 460.

castellà, en perjudi de l'equilibri inexcusable entre dues llengües oficials i que en cap cas poden tindre un tracte privilegiat.'.

2.2. Coneixement del català, com a deure³⁵.

Tal i com ja s'ha exposat en altres moments al llarg d'aquest treball, no existeix la previsió constitucional d'imposar com a deure el coneixement de les *llengües pròpies*, sent aquest un tret diferencial de la llengua castellana, sense ser aquest un impediment que els Estatuts d'Autonomia duguin a terme actes que *'garanteixen tal dret (de coneixement del català)*'³⁶. En aquest cas, entenem que el TC relega la situació del català respecte el castellà a un fet material, fruit de polítiques de promoció lingüística (concretament en l'àmbit educatiu, com veurem més endavant), sense avalar jurídicament aquest coneixement com sí fa amb el castellà.

Aquest precepte, però, del 'deure de coneixement', és discutit per catedràtics, entenent que el precepte constitucional *'no vol dir que hi haja una prohibició constitucional de incorporar eixa obligació per via estatutària'*³⁷. També és un dubte expressat pel propi TC, en el FJ 14 b), quan plasma la dicotomia que versa sobre *'si la inexistència d'un deure constitucional de coneixement de les llengües oficials distintes del castellà suposa la prohibició de que tal deure s'imposi en un Estatut d'Autonomia o, pel contrari, és aquesta una opció oberta al legislador estatutari i per la que pugui legítimament optar-se'*.

En primer lloc, i agafant com a referència el fet d'oficialitzar una llengua legislativament, no cal, tal com va admetre el TC en la STC 82/1986, que la CE reconegui expressament l'oficialitat d'una *llengua pròpia* per a dotar de capacitat a un Estatut d'Autonomia per a que ho legisli per si mateix. Per tant,

---

³⁵ EAC. Art. 6.2: "El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'Estat espanyol. Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i **els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les**. Els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries per a facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure. D'acord amb el que disposa l'article 32, no hi pot haver discriminació per l'ús de qualsevol de les dues llengües". (la **negreta** és nostra)

³⁶ STC 82/1986, de 26 de junio (BOE núm. 159, de 4 de juliol de 1986). FJ 2.

³⁷ ALONSO DE ANTONIO, Angel Luis. "La cuestió llingüística...", cit., Pag. 453; en referència al FJ14 B) de la STC 31/2010.

en aquesta vessant, els Estatuts sí tenen la capacitat d'assolir com a oficial aquelles llengües que identifiquen com a *pròpies*. Tot i això, en paraules del mateix TC, el deure de coneixement de les *llengües pròpies* '*no ve imposat per la Constitució i no és inherent a la cooficialitat*'.³⁸

En segon lloc, entén aquest òrgan que l'imperatiu constitucional de *deure* de coneixement del castellà té cobertura legal en quant a dotar d'efectes jurídics les comunicacions amb l'Administració. I que, per això, primat l'acte comunicatiu, sols en el cas d'un dret processal aquest *deure* es pot alçar per a garantir-lo. Anant un poc més lluny amb aquest argument, entén el TC que el *deure* de coneixement de les *llengües pròpies* no és precis doncs amb el castellà ja està garantit aquesta comunicació. I així ho expressa en el FJ 14 b), segons el qual '*El deure constitucional de coneixement del castellà .. és en realitat el contrapunt de la facultat del poder públic d'utilitzar-la com a mitjà de comunicació formal amb els ciutadans sense que aquests puguin exigir-li la utilització d'altra*'³⁹ *per a que els actes de imperium que són objecte de comunicació despleguen de manera regular els seus efectes jurídics*'.

Amb la qual cosa, al nostre parer, s'està incorrent en una discriminació cap a les *llengües pròpies*, doncs jurídicament no s'està deixant que aquestes puguin ocupar un lloc de responsabilitat comunicativa, amb la qual cosa es '*buida, encara més, l'oficialitat de les demás llengües espanyoles*'⁴⁰. En altres paraules, es crea la greu situació que si una persona no vol emprar la *llengua pròpia* però sí el castellà, no li suposarà cap problema. Però si vol emprar la llengua pròpia i no el castellà, es trobarà amb que l'administració té la salvaguarda de recórrer al castellà lo que, en paraules del TC , '*garanteix la comunicació amb el poder públic sense necessitat d'exigir el coneixement d'una segona llengua*'⁴¹.

---

³⁸ STC 84/1986, de 26 de junio (BOE núm. 159, de 04 de juliol de 1986). FJ 2.

³⁹ Excloent, com hem dit anteriorment, una situació procesal d'indefensió en un juí.

⁴⁰ MILIAN i MASSANA, Antoni. "El règim de les llengües oficials. Comentari a la Sentència del Tribunal Constitucional 31/2010, de 28 de Juny". Revista Catalana de Dret Públic. Especial Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional, sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006. Pag 134.

⁴¹ STC 31/2010, de 28 de Juny (BOE núm. 172, de 16 de juliol de 2010), FJ 14 B).

No compartim aquesta idea d'igualtat, ni creiem suficient el dret d'escollir el ciutadà l'idioma en que comença la comunicació. Màxim quan el castellà compta amb aquest *status* privilegiat respecte les *llengües pròpies*, les quals també són *oficials* en els seus respectius territoris.

Podem afirmar que, segons la regulació normativa en matèria lingüística exposada, a l'Estat espanyol, als territoris amb cooficialitat de llengües, es pot tindre una comunicació plena amb l'administració en la llengua comú, el castellà, sense estar aquesta garantida en cas que es tingui la voluntat que aquesta comunicació sigui íntegrament en la *llengua pròpia*. És per aquest motiu que trobem coherent que les autonomies, en matèria de selecció de personal, tracten de garantir el coneixement ple de totes dues llengües, per tal de ser aquest un fet de salvaguarda en els drets lingüístics del ciutadà.

I quin és el motiu pel qual el TC no va declarar inconstitucional aquest precepte?

La interpretació que troba l'òrgan judicial és que el *deure* de coneixement del català que estipula l'Estatut ve adscrit a l'àmbit educatiu i funcionarial. Seguint amb el FJ 14 b): *'es tracta ... no de un deure generalitzat per a tots els ciutadans de Catalunya, sinó de la imposició d'un deure individual i d'obligat compliment que té el seu lloc específic i propi en l'àmbit de la educació ... i en el de les relacions de subjecció especial que vinculen a l'Administració catalana amb els seus funcionaris, obligats a donar satisfacció al dret d'opció lingüística'*.

Per tot allò exposat, i a mode de corol·lari en aquest apartat, fem nostra la conclusió de Antoni Milian i Massana:

El 'Tribunal destrueix, mitjançant el particular contingut donat al deure de conèixer el castellà i la conversió del deure de conèixer el català en quelcom insubstancial el anunciat equilibri inexcusable entre les dues llengües oficials, alçapremant el castellà o, dit en altres termes, subordinant el català a aquella llengua. Resulta, doncs, que en el marc constitucional espanyol, el català, com a conseqüència de la seua generalitzada exclusió de les institucions i

organismes centrals de l'Estat⁴² és una llengua inútil a nivell estatal, però descobrim ara ... que el català és en Catalunya, fruit també del règim constitucional espanyol, una llengua innecessària, llevat pràcticament en l'àmbit escolar.

Es tracta ... d'un marc inapropiat per a garantir la plena pervivència d'una llengua en el complex mon actual; d'un marc tremendament desigual que propicia i propiciarà encara més la assimilació lingüística en Catalunya en benefici del castellà'.

2.3. Drets lingüístics davant les administracions públiques i les institucions estatals⁴³

En el FJ 21 es desestima la impugnació als preceptes de l'article 33 que determinen l'obligatorietat del funcionariat públic a tindre coneixements de català d'acord al seu càrrec, qüestió que agafarà protagonisme més avant en aquest treball. Centrarem, ara, l'atenció en l'article 33.5, del qual es declara constitucional sempre que sigui en atenció a la interpretació que del mateix fa el TC.

En aquesta qüestió, dons, es dona lloc a l'àmbit de la reflexió que hem adscrit a la nota de peu 38. Segons el Tribunal (FJ 21), *'el criteri rellevant als efectes de la delimitació del poder vinculat a les conseqüències de principi inherents a la cooficialitat d'una llengua autonòmica és el de la seu de la autoritat, no el de l'extensió territorial de la seua competència, doncs això últim implicaria la subjecció de tots els òrgans d'àmbit estatal als efectes de la cooficialitat de totes les llengües autonòmiques en qualsevol punt del territori nacional; això és, una vinculació per principi reservada a la única llengua espanyola comú'.*

---

⁴² No entenem com, a nivell jurídic, no suposa algun tipus de desampara situacions vistes al Congrés dels Diputats o al propi Tribunal Suprem, organismes de caire estatal amb seu a Madrid, on hi ha un vet reglamentari a les *llengües pròpies*.

⁴³ EAC. Art 33.5: "Els ciutadans de Catalunya tenen el dret de relacionar-se per escrit en català amb els òrgans constitucionals i amb els òrgans jurisdiccionals d'àmbit estatal, d'acord amb el procediment establert per la legislació corresponent. Aquestes institucions han d'atendre i han de tramitar els escrits presentats en català, que tenen, en tot cas, plena eficàcia jurídica."

Amb la qual cosa, com dèiem anteriorment, es dóna la situació que en òrgans amb competències inherents a territoris amb *llengües pròpies* però amb seu física exclusivament en territori lingüísticament no-cooficial (majoritàriament, Madrid), exclou el dret d'un ciutadà de triar la llengua amb la qual es vol comunicar amb l'administració. Doncs estarà obligat, per imperatiu legal, a expressar-se en castellà (salvant, en l'àmbit judicial, el desconeixement d'aquesta llengua).

El centralisme propi de l'organització administrativa a l'Estat espanyol fa que els organismes amb aquesta particularitat estiguin ubicats majoritàriament a la capital de l'Estat. Amb la qual cosa, plantejem el dubte sobre si la ubicació d'aquests fóra en un territori amb *llengua pròpia*, es garantiria també l'ús d'aquesta (i no de la resta de *llengües pròpies*), o de totes, o de cap. Trobem un exemple, com és el cas de la Oficina de Propietat Intel·lectual de la Unió Europea⁴⁴, òrgan comunitari residit a territori valencià (en concret, la província d'Alacant) on es garanteix la comunicació en 5 llengües, sent cap d'elles la *llengua pròpia* del territori on resta ubicada. Sense dubte, aquesta organització no ens resulta del tot coherent.

I no es separa l'argumentació jurídica del TC d'aquests preceptes quan, seguidament de l'anterior cita donada, exposa que *'tractant-se d'òrgans constitucionals o jurisdiccionals de natura i significació exclusivament estatals, als que se refereix el precepte que examinem, també s'ha de tindre en compte que, amb independència del lloc on radiqui la seua seu i d'on reben l'impuls per a actuar, la seua activitat s'exerceix amb referència no a una determinada Comunitat Autònoma, sinó a tot el territori nacional, per lo que no pot tindre cabuda en ells la cooficialitat idiomàtica'*.

Declara el Tribunal la constitucionalitat d'aquest precepte estatutari que caldrà *'definir-lo complidament en el seu contingut i el seu alcanç'* mitjançant legislació la legislació estatal. Al nostre parer, sembla obviar el Tribunal que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, com a llei orgànica, és estatal.

---

⁴⁴ Link al web de l'EUIPO. <https://euipo.europa.eu/ohimportal/es/home>

2.4. Drets lingüístics dels consumidors i usuaris⁴⁵

Serveix aquest FJ 22, el qual dóna resolució a la impugnació de l'article 34, per a establir un precepte que, més avant, tindrà cabuda en el nostre treball i que ja ací, l'introduïm.

El Tribunal resol aquesta impugnació declarant constitucional l'article en si i derivant a un possible pronunciament de les lleis a les quals fa referència l'última frase de l'article el adient jurí de constitucionalitat.

Seguidament, estipula que *'es d'assenyalar que el deure de disponibilitat lingüística de les entitats privades, empreses o establiments oberts al públic no pot significar la imposició a aquestes, al seu titular o al seu personal d'obligacions individuals d'ús de qualsevol de les dues llengües oficials a mode general, immediat i directes en les relacions privades, tal volta que el dret a ser atès en qualsevol de dites llengües solament pot ser exigible en les relacions entre els poders públics i els ciutadans'*. Excloent, doncs, de l'Estatut, l'àmbit privat de l'obligació que es desprèn de l'article.

Queda tancat a l'àmbit públic, l'indubtable deure de la ciutadania i l'obligació de l'Administració de garantir la comunicació en la *llengua pròpia* de Catalunya.

Dit això, obrim un espai ací per a reflexionar sobre l'àmbit lingüístic de concessions administratives. Comerços amb llicències administratives (parlem de taxistes, quioscos, etc). Un aspecte que podria tindre potència en l'àmbit de la regulació lingüística seria incloure en el plec de la concessió, per part de l'administració pública, el deure d'atendre als usuaris en la *llengua pròpia* del territori. Aquesta qüestió serà desenvolupada més endavant.

---

⁴⁵ EAC. Art. 34: "Totes les persones tenen dret a ésser ateses oralment i per escrit en la llengua oficial que elegeixin en llur condició d'usuàries o consumidores de béns, productes i serveis. Les entitats, les empreses i els establiments oberts al públic a Catalunya estan subjectes al deure de disponibilitat lingüística en els termes que estableixen les lleis."

2.5. Drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament⁴⁶

Dedicarem aquest espai a la impugnació de l'apartat 1 i 2 de l'article 35, unificadament doncs la seua solvència resideix en el mateix FJ, en concret el número 24.

La impugnació no resideix en allò que s'expressa en els articles (en negreta a la referència 42), doncs va acompanyat seguidament d'un idèntic tractament d'ensenyament i coneixement, la qual cosa, a efectes del TC *'dissipa per si sols tota ombra de inconstitucionalitat en la literalitat d'aquesta part segona de l'art. 35.2 EAC'*, part que no està en negreta en la referència 42. Per la qual cosa, el criteri de constitucionalitat està subjecte a la interpretació que faja el Tribunal de la implicació, com a conseqüència de la part impugnada, de la negació del castellà en la seua condició de llengua vehicular en la ensenyança.

Introdueix el Tribunal la STC137/1986, la qual legitima el català (i, en general, les *llengües pròpies*) per a ser llengua vehicular en l'ensenyament, junt al castellà.

Però aquesta circumstància haurà de ser regulada, com quasi to allò que ha de veure en regulació de les *llengües pròpies*, amb precisió jurídica mil·limètrica de no caure en la situació que el castellà es trobi exclòs, doncs esdevindria, la regulació, inconstitucional. Lo mateix convindria dir, tal i com recorda el Tribunal, que en cas que la llengua exclosa fora la *llengua pròpia* en favor del castellà.

Com és raonable, les polítiques de normalització lingüística tenen el deure de potenciar una de les llengües del territori, habitualment la pròpia per ser, aquesta, respectivament en cada territori amb cooficialitat, la que es troba en situació de desventura. I per ser, al nostre parer, una funció impulsada

---

⁴⁶ EAC. Art. 35: "1) **Totes les persones tenen dret a rebre l'ensenyament en català, d'acord amb el que estableix aquest Estatut. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari i en el no universitari. 2) Els alumnes tenen dret a rebre l'ensenyament en català en l'ensenyament no universitari.** També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui llur llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament. L'ensenyament del català i el castellà ha de tenir una presència adequada en els plans d'estudis."

principalment per l'àmbit autonòmic (la qual cosa és evident al ser, la gran majoria de legislació lingüística, emanada des de aquesta vessant).

Això pot dur a terme una afectació de l'ús de l'altra llengua, tal i com expressa el Tribunal. Aquesta afectació podria ser la perduda de protagonisme en espais públics, institucionals o en el món de l'educació. Tot i això, trobem que el reforçament en aquests mateixos espais de la *llengua pròpia* en detriment del castellà ens du, senzillament, a que la societat trobi espais vehiculats en aquesta llengua minoritzada, fet que en cap cas comporta que el castellà pugui perdre espais de protagonisme.

No cal més que aplicar una situació quotidiana per a notar la necessitat de reforçar espais de protagonismes per a les *llengües pròpies*. Una persona resident, fiquem, en territori valencià, si encén la televisió trobarà la majoria de cadenes en castellà, sent en valencià un nombre residual. Una persona que vaja a un comerç es trobarà atesa per una persona que dominarà el castellà i que, en base a estadístiques de parlants⁴⁷ (que no inclourem en aquest treball amb el detall que ens agradaria per motius d'espai), no té garantit que domini la *llengua pròpia*.

Per això, a efectes pràctics, el '*risc*' del que parla el Tribunal sobre l'afectació de l'ús del castellà en cap cas ocasiona, al nostre parer, una perduda d'espai del castellà, del seu ús o una situació d'ordenació lingüística que exclogui, tal com ho estan en aquest moment les *llengües pròpies* en certs àmbits, al castellà.

Seguint amb el FJ, el Tribunal es pronuncia sobre la capacitat que té l'Administració de reglar l'educació, sense que hi haja una '*lliure opció dels interessats a la llengua docent*', sent aquest repartiment d'ús i espai de les llengües cooficials una potestat dels poders públics⁴⁸. No oblidem que tant la

---

⁴⁷ Volem fer constància en aquest treball d'estudis com el de 'Ús del valencià en l'Administració de la Generalitat', el qualsestà fet dins d'un àmbit poblacional al qual se li presuposa un coneixement ampli de la llengua pròpia, fet que no sempre s'assoleix. http://www.ceice.gva.es/documents/161863154/163274321/us_del_valenci%C3%A0_administraci%C3%B3_2016_web.pdf/8c66fa8a-1209-4fa3-8b7d-13627c3af321

⁴⁸ STC 337/1994, de 23 de desembre (BOE núm. 19, de 23 de gener de 1995) FJ 9.

legislació estatal com la autonòmica, en l'àmbit de la educació, integren tant el castellà com, en aquest cas, el català.

Considera el Tribunal que el fet que no es mencioni el castellà en la part de l'article impugnada, o el fet que el català siga la llengua '*normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament*' en cap cas origina una exclusió del castellà. No sols jurídica, sinó fàcticament. Ni impedeix el '*lliure i eficaç exercici del dret a rebre l'ensenyament en castellà com al llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament*'.

Per tot allò exposat, es declara constitucional aquesta norma segons la seua interpretació.

2.6. Foment i difusió del català.

S'impugna, en concret, el precepte 5é de l'article 50, resol't en el FJ 23.

Aquest ens resulta molt interessant, a l'objecte d'aquesta matèria, perquè ens retrotrau de nou a un espai d'estudi que abordarem amb deteniment en aquest treball, com és el de les regulacions lingüístiques en les concessions de serveis públics. Doncs és aquest lligam públic el que habilita a l'Administració per a tindre la capacitat de regular aquesta situació.

En el cas concret, el Tribunal es limita a declarar com a constitucional la situació doncs, en el marc de la política de foment i especial protecció de les *llengües pròpies*, poden emprar el català amb assiduïtat sempre que, alhora, el castellà sigui emprat amb normalitat sense imposar una càrrega sobre l'ús del castellà.

En aquest punt, volem introduir una reflexió sobre aquest concepte de càrrega. Considerar una càrrega ser atès en una *llengua pròpia* i haver de sol·licitar que aquesta comunicació sigui en castellà, ho trobem força excessiu. En primer lloc, pel fet que el cas contrari (persona atesa en castellà la qual ha de sol·licitar ser atesa en la *llengua pròpia*) no es considerat com càrrega. En segon lloc, perquè els efectes de ser interpel·lat en la *llengua pròpia* d'un territori haurien de ser inherents a la mateixa realitat lingüística del territori. En cas contrari, tal i

com pretén fer el TC, s'estaria coartant la llibertat d'expressió, sense anar més lluny, del propi funcionariat.

Un funcionari, fiquem, valencià, té dret a desenvolupar la seua tasca en l'idioma que triï (castellà o valencià). Pot ser, inclús, que la persona usuària d'aquesta tasca continuï la comunicació en aquest idioma sense necessitar de canviar al castellà. Fet naturalment vàlid jurídicament al territori valencià. I sols en cas que aquest usuari pugui preferir el castellà té el dret, que no càrrega, de sol·licitar el canvi al castellà. Sol·licitud a la qual el funcionari, com no podia ser d'altra manera, haurà de procedir.

Per això, al nostre parer, entenem que el fet de sol·licitar l'idioma concret (sent aquest diferent al qual ha començat el funcionari la conversa) és un deure de l'usuari, i no una càrrega. Sent, en tot cas, una càrrega del funcionari haver de dur a terme la comunicació subsidiàriament en aquell idioma que expressa o tàcitament triï l'usuari. Doncs és aquest últim qui està en una situació de privilegi, doncs té la capacitat de triar. No així el funcionari. Per la qual cosa, no compartim el concepte de 'càrrega' vers l'usuari que s'expressa en la STC.

V. LLENGÜES I ADMINISTRACIÓ PÚBLICA.

Anteriorment en aquest treball hem plantejat problemes sobre la lectura constitucional d'algunes regulacions en matèria lingüística d'algunes doctrines, les quals han estat contrargumentades segons la nostra pròpia visió de la qüestió. Ara, però, abordarem de ple unes casuístiques que, amb major intensitat, aquest treball tractarà. Ens referim al requisit lingüístic als contractes administratius del sector públic i, seguidament, al requisit lingüístic en l'accés a la funció pública (el qual ja ha estat introduït en aquest treball).

1. Requisit lingüístic en els Contractes del Sector Públic.

És una evidència (i un fet habitual en la gestió municipal diària) que els contractes del sector públic, i més en concret les seues clàusules, requisits i plecs han estat instrumentalitzats per les diferents institucions administratives per a introduir millores en qüestions relatives a igualtat, justícia, protecció del

medi ambient i, també, millora i difusió de la normalització lingüística als territoris amb cooficialitat.

Per a tractar aquesta qüestió, cal introduir la **STS 512/2017, de 14 de Febrer**, que resol el recurs de cassació interposat per l'Administració de l'Estat contra la **STSJPB 4291/2014, de 2 de desembre**, la qual té per objecte la impugnació de *l'Acord dictat el 9 de juliol del 2014 per l'Ajuntament de Lasarte-Oria, pel qual s'aprova amb caràcter definitiu l'acord del 9 de juliol de 2013 pel qual es modifica l'Ordenança Reguladora dels Requisits Lingüístics per als Contractes Administratius de l'Ajuntament per adequar-la a les condicions fixades per la nova normativa en dita matèria.*

Aquesta resolució té per objecte l'Ordenança Municipal d'aquesta localitat amb la qual es regulen aspectes lingüístics a l'hora de dur a terme contractes administratius.

Aquesta normativa està sota el paraigües de la *Llei Basca 10/1982, de 24 de novembre, de normalització de l'ús de la llengua basca*, desenvolupada pel *Decret autonòmic 86/1987, de 15 d'abril, pel qual es regula el procés de normalització de l'ús del Euskera en les Administracions Públiques de la Comunitat Autònoma d'Euskadi.*

Segons interpreta el Tribunal Suprem⁴⁹, en relació a aquesta última norma citada, *'l'article 2. d) preveu els nomenats Plans de Normalització per a eixes Administracions públiques, així doncs, també per la local'. També a l'article 18. d) opera una previsió d'elaboració de Plans que incloguin determinacions vers "mesures contemplades en matèria de contractació, en particular, les tendents a garantir que aquells serveis públics que impliquen una relació directa amb l'usuari i s'executen per tercers siguin prestats als ciutadans en condicions lingüístiques similars a les que siguin exigibles pera l'administració corresponent'.*

---

⁴⁹ STS 512/2017, de 14 de febrer de 2017. FJ 12

<http://www.poderjudicial.es/search/documento/TS/7946152/Reglamentos%20nulos/20170228>

Aquesta qüestió implica, al nostre parer, una garantia per a l'usuari de que, en qüestió lingüística, podrà experimentar una atenció en la llengua escollida mentre estigui rebent aquest servei. I per això, cal que els municipis (centrant-nos, com és el cas, en el municipi de Lasarte-Oria) duguin a terme els Plans lingüístics de normalització a que feia referència la norma abans citada. Fet que aquest municipi va complir.

És així com aquest Ajuntament regula l'any 2010 les exigències lingüístiques per a la contractació administrativa d'aquest municipi⁵⁰, amb una diferenciació entre els contractes que impliquen tindre un tracte directe amb el ciutadà i aquells que no estan sotmesos a aquesta condició. En la pròpia norma, dins de l'article 2 '*objectius i organització*', es raona aquesta diferenciació de la següent manera: '*S'ha considerat fonamental fer aquesta diferenciació al concretar els nivells de competència lingüística, ja que són les característiques de les funcions a exercir en cada servei les que determinen la competència lingüística que ha de tenir el personal que presti el servei*'.

Dedicarem atenció, en primer lloc, als requisits lingüístics en els *contractes de serveis de cara al públic*.

L'Ordenança fa una diferenciació entre els propis serveis, donant lloc a cinc subgrups, a saber: a) Bars, cinemes i recepció, b) Educació, c) Infància i joventut, d) Especials, e) Altres.

Tots aquests, en àmbit general, tenen una catalogació (pel seu contingut i cost) amb la qual es diferencien aquelles contractacions menors, d'aquelles que requereixen un plec de condicions.

Respecte a les primeres, les contractacions menors, es du a terme una obligació d'incloure una clàusula en el contracte per tal que la empresa adjudicatària preste el servei d'acord amb els plans lingüístics de l'Ajuntament.

---

⁵⁰ Link al Boletí Oficial de Gipuzkoa, del dia 8 d'abril de 2010. Pag 91.
<https://egoitza.gipuzkoa.eus/gao-bog/castell/bog/2010/04/08/c1003974.pdf>

Amb aquelles contractacions amb plecs de condicions es du a terme una regulació més ampla, adscriuint una competència lingüística pròpia a cada u dels cinc subgrups citats anteriorment.

Aquests hauran d'incloure una clàusula que obliga a l'acreditació per part del licitador dels correctes nivell de competència lingüística per part dels treballadors mitjançant la presentació de títols i certificats acreditatius de coneixements en euskera. També en el cas de substitució posterior a l'adjudicació del contracte, s'haurà d'acreditar. I, de nou, aplica una clàusula de salvaguarda en cas que no hi haja cap licitador capacitat per complir els requisits lingüístics: *“si no hi ha cap licitador que acrediti la competència lingüística sol·licitada per a eixe servei, l'Ajuntament deixarà vacant la convocatòria de licitació o, excepcionalment, podrà adjudicar-la a la empresa licitadora que, com a mínim, el 80% dels empleats compleixi la competència lingüística sol·licitada”*.

En la Ordenança s'especifica també que, dins dels contractes que *no son de cara al públic*, es fa una diferenciació dels contractes d'obra i manteniment i els de servei.

Respecte als primers, d'obra i manteniment, es supedita un principi de *'solvència tècnica'*, mitjançant el qual en base a garantir un èxit en quant a l'actuació, no s'exigirà la competència lingüística del euskera. A més, en aquelles comunicacions dutes a terme per la empresa al ciutadà o l'Ajuntament, l'idioma emprat haurà de ser el castellà i l'euskera, amb *'prioritat'* d'aquest últim.

En quant als requisits lingüístics per als contractes de serveis, es regulen les categories següents: a) serveis permanents d'assessoria, b) serveis d'assessoria puntuals.

En el cas dels primers, s'introdueix la mateixa clàusula que hem adscrit anteriorment als contractes de servei de cara al públic. Serà l'únic moment en

la regulació de contractes que no són de cara al públic que s'adscriu una normativa igual a de contractes que sí que són de cara al públic.

Amb la qual cosa al nostre parer, no sols per aquesta diferenciació sinó sobretot per la mesura 'excepcional' de dur a terme una rebaixa del 80% dels empleats amb els coneixements adients en cas de no haver licitador, es dona el cas que una administració pública du a terme una regulació que no és del tot garantista amb els drets lingüístics dels usuaris en contraposició del dret a rebre el servei en sí. Plantejant així una dicotomia de la qual, hem de reconèixer, se'ns fa difícil escapar.

Entenem que l'obtenció d'un servei és l'objectiu en sí del mateix, sent aquest un dret del ciutadà (obtindre'l), però això no és motiu per a no ficar de manifest la laxativitat amb la qual es regulen els requisits lingüístics (els quals, no oblidem, tenen com a funció ser garants dels drets lingüístics de la ciutadania a rebre una atenció en la llengua que trien). Drets que a voltes no acaben de ser nugats legislativament de manera completa.

I com a exemple a aquesta opinió, avançant en la Ordenança trobem la regulació dels requisits lingüístics per als serveis d'assessoria puntuals, els quals es resolen de la següent manera:

'No s'exigirà cap competència lingüística en euskera dins de l'apartat de la solvència tècnica'.

Amb la qual cosa es torna al règim estipulat per als contractes d'obres i manteniment, en volta de seguir el camí del propi contracte de serveis permanents d'assessoria.

Creiem que aquest factor és paral·lel al que es dona, de manera generalitzada, en les normes que regulen els requisits lingüístics dins de la ordenació del funcionariat sanitari, en les quals s'estableix una clàusula de salvaguarda en cas que no hi haja prou personal disponible amb capacitat de complir aquests requisits.

Aquesta Ordenança fou modificada per l'Acord de 9 de Juliol de 2013, en aspectes més formals, com el canvi d'ubicació dels requisits lingüístics i del seguiment que es farà dels mateixos.

Si que hi ha un canvi substancial en l'acreditació per part del licitador del nivell dels empleats (la clàusula a la que fèiem referència abans, que comparteixen els contractes de serveis de cara al públic i els de serveis d'assessoria permanents), doncs, en el nou text, aquests tràmits *'han de realitzar-se a partir de la proposta d'adjudicació'*⁵¹.

Tornant a la STS 515/2017, de 14 de febrer, i sense emprar un excessiu espai en aspectes jurídics en l'àmbit estricte de la regulació local, la contractació o el propi desenvolupament del procediment judicial (sí que destacarem, però, el fet que la cassació es concedeix a l'Advocacia de l'Estat purament per un aspecte processal), ens centrem en un argument de fons sobre regulació lingüística que dóna el Tribunal Superior, dins del FJ 13.5: *'No és un excés que es reguli l'ús de la llengua cooficial en quant als requisits dels licitadors ... el que preveu l'Ordenança és que en els plecs es faja present el règim de normalització i, com s'ha dit ja, no s'ha qüestionat si l'Ordenança infringeix eixe règim'*. Pronunciament que entenem clau en aquesta qüestió per a que les administracions públiques empren la contractació com a espai de millora social, en aquest cas, de la normalització lingüística dels territoris amb *llengua pròpia*. No és sols el dret que tenen els usuaris a ser atesos adequadament en la llengua desitjada, és a més una via que té l'administració per a fer que la llengua minoritària (recordem, sempre és aquesta la *pròpia*, de les cooficials) guanyi un espai en foment de la igualtat de totes dues.

---

⁵¹ AMOEDO SOUTO, Carlos Alberto. "La normalització lingüística a través de la Contractació Pública ambé és possible: Comentari a la STS de 14 de febrer de 2017". Observatorio Contratación Pública.

En la mateixa línia, trobem les paraules de Amoedo Souto⁵², segons el qual *‘la recent STS ha suposat un important recolzament a la que podríem denominar contractació pública lingüísticament responsable: es a dir, a una utilització explícita dels indubtables potencials que presenta la contractació pública per a contribuir a la tasca de normalització lingüística de les llengües espanyoles cooficials, la igualtat real respecte el castellà de les mateixes, sigui dit de pas, dista molt d’haver-se assolit’.*

Una volta exposat una de les línies claus en matèria lingüística, i després de la revisió de la STS tractada en aquest, no volem deixar de fer constar una consideració.

El Tribunal, en repetides ocasions al llarg de tot el seu pronunciament fa referència a que la impugnació (no sols en aquesta instància, sinó també en anteriors) s’ha dut a terme amb una traça genèrica⁵³, en alguns punts impugnant sense fonamentació la pròpia ordenança, o sense compaginar adequadament la fonamentació o la jurisprudència citada a algun aspecte en concret de la Ordenança. És un clar exemple la següent redacció del Tribunal Suprem: *‘sense raonar en quina mesura la Ordenança ho infringeix (l’article 14 de la Constitució), bé en perjudi dels licitadors, bé dels usuaris’.*

En base a aquesta falta de concretització, el Tribunal exposa en el FJ 16 la jurisprudència referida al cas que la gestió impugnada fora directa, com seria el cas de la cobertura de places d’empleats públics. Fet que tractarem, per racionalització de l’organització del propi treball, en el següent apartat.

Seguint amb aquesta falta de concreció, el FJ 17 serveix per a ficar en evidència que la desestimació de la demanda és perquè aquesta no ha tingut la capacitat per a concretar quins aspectes donen lloc a un tracte discriminatori o a desproporció. Per la qual cosa, sent aquestes unes acusacions sense

---

⁵² AMOEDO SOUTO, Carlos Alberto. “La normalització lingüística a través de la Contractació Pública també és possible: Comentari a la STS de 14 de febrer de 2017”. Observatori Contratació Pública.

⁵³ *‘La demanda atacaba l’Ordenança en la seua integritat, tots els seus preceptes, sense especificar quins són els que inorrien en les infraccions invocades ni els concretava en el Suplico’.* FJ 6.

fonamentació jurídica, s'entén que l'Ordenança s'ajusta a les previsions constitucionals (algunes de les quals estan exposades al llarg del treball).

Aquesta qüestió, introduïda per la STS 512/2017, de 14 de febrer, té lloc en normativa pública de nombrosos territoris.

2. Requisit lingüístic en l'accés a la funció pública.

El Tribunal, de manera molt sintetitzada, dóna un breu resum de la jurisprudència resumida, la qual, per la seua qualitat, vertim íntegrament:

1r La regla general és que es pot valorar com a mèrit no eliminadori el coneixement de llengües cooficials diferents a l'espanyol.

2n El coneixement de l'idioma cooficial en els processos selectius forma part del concepte de "mèrit i capacitat" de l'article 103.3 de la Constitució, si bé la seva exigència s'ha de fer des del principi de proporcionalitat, el que es tradueix en estar al tipus o nivell de la funció o lloc a exercir.

3r És contrari al dret d'igualtat en l'accés a la funció pública exigir un nivell de coneixement del idioma cooficial autonòmic que no tingui cap relació amb la capacitat requerida per exercir la funció que es tracti.

4t Per tant, només per a determinades places cal que sigui eliminatòria la prova de coneixement de l'idioma cooficial de la comunitat autònoma, per així garantir el dret de l'administrat a usar-lo davant l'Administració.

5è És discriminatori exigir el coneixement de l'idioma cooficial per cobrir places no vinculades directament amb la utilització pels administrats d'aquest idioma. Això exigeix valorar en cada cas les funcions associades a cada plaça i el conjunt dels empleats d'un determinat servei. Per tant, si no hi ha possibilitat de exercir aquest dret per part del ciutadà és quan es pot garantir que algun dels empleats parli l'idioma propi de la Comunitat, sempre des del deure constitucional de conèixer el castellà.

6è De no mediar alguna d'aquestes circumstàncies regeix la jurisprudència que considera discriminatòria l'exigència del coneixement dels idiomes de les comunitats autònomes amb caràcter obligatori, exprés o implícit.

Amb la qual cosa, és reediten els estaments constitucionals que han marcat el desenvolupament de la qüestió lingüística des d'un punt de vista constitucional, segons el qual l'exigència de coneixements en les *llengües pròpies* per a l'accés a la funció pública serà ajustat a dret sempre que sigui per a un lloc on aquest coneixement sigui adient, i en el nivell concret apte per a dur a terme les tasques que del lloc s'estipulen.

Sobre aquesta qüestió, aprofundirem en el següent apartat.⁵⁴

3. La situació valenciana.

Al territori valencià, en els últims anys s'ha dut a terme un intent de reforma de la funció pública valenciana, del qual solament ha esdevingut la redacció del avantprojecte⁵⁵ de la Llei (sense arribar a la tramitació parlamentaria).

Degut a aquesta aturada de l'avantprojecte, la reforma en l'àmbit lingüístic de l'administració es va tractar de dur a terme en el *DECRET 61/2017, de 12 de maig, del Consell, pel qual es regulen els usos institucionals i administratius de les llengües oficials en l'Administració de la Generalitat. [2017/4338]*.

En el mateix decret, s'introdueixen qüestions que ja repleguen altres normatives autonòmiques, i que són jutjades pel Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, en un seguit de sentències⁵⁶.

Per tal de no superar indegudament l'extensió obligatòria d'aquest treball, i ja que comparteixen el mateix contingut, sintetitzarem el contingut que el TSJCV dóna en aquestes sentències.

El decret estipula en l'article 3 l'àmbit territorial del valencià, fent-lo extens als territoris amb el mateix àmbit lingüístic, en una clara referència a les Illes Balears i Catalunya. La intenció, que la comunicació amb aquests territoris es pugui fer en la seua respectiva llengua comuna. Fet que el TSJCV declara

---

⁵⁴ Com a referència, aquesta notícia https://www.eldiario.es/cv/politica/Conselleria-rectifica-linguistico-despedidos-valenciano_0_807719305.html

⁵⁵ http://www.justicia.gva.es/documents/90598607/165216736/Avantprojecte+LFPV_VAL.pdf/789c84f7-e042-42fc-a997-2a3e60c510b9

⁵⁶ STSJCVCV 319/18, 322/18, 330/18 i 333/18.

contrari a dret, doncs no hi ha cap norma que habiliti el valencià per a ser equiparat administrativament al català. Aquest, al nostre entendre, és un exemple més de la certa deixadesa amb la qual a l'Estat espanyol es regulen les *llengües pròpies*, sent la legislació insuficient per a arribar a implementar la realitat d'un debat filològicament superat: que el valencià i el català són la mateixa llengua.

El mateix amb l'article 12.3, que habilitava a fer les comunicacions amb els territoris pertanyents al mateix àmbit lingüístic exclusivament en valencià, així com de la resta d'articles que inclouen la referència als territoris del mateix àmbit lingüístic.

També es declara contrari a dret l'article 16, que regulava una iniciació de la comunicació a la ciutadania en valencià, sense perjudici del dret de les persones usuàries a sol·licitar l'atenció en qualsevol de les llengües oficials. Considera el TSJCV que aquesta és una imposició, degut a que l'ús preferent sigui imposat en detriment d'altres llengües oficials.

En aquest cas no s'introdueix el concepte de càrrega. No es centra l'argumentació en l'usuari, sinó en la posició de les llengües. En el fet de que aquesta regulació sigui en 'detriment', en aquest cas, del castellà.

Quedant argumentat la qüestió relativa al funcionari i usuari, i els conceptes de càrrega i dret, i sent aquests omesos en aquesta argumentació per part del TSJCV, no entenem que iniciar una conversa en valencià, amb un 'Hola, bon dia.', pugui anar en detriment de la posició del castellà. De nou, s'interpreta per part d'un òrgan judicial que el fet que les *llengües pròpies* guanyen espai ha d'anar en detriment de la posició del castellà, anàlisi que en aquest treball no compartim.

VI. CONCLUSIONS.

1. Estem en absolut desacord amb la regulació que pressuposa que amb una llengua comuna, el castellà, la comunicació està garantida. Doncs no s'hauria de garantir sols la comunicació per sé, sinó també la manera en la que aquesta és practicada. El dret lingüístic de les persones.

Tindre el castellà com un element únic, comú, entenem que és en detriment de fer partícips a les *llengües pròpies* dels àmbits socials. Per això trobem que una acció integradora seria garantir l'ús de les *llengües pròpies* en aquelles institucions de caire central. Doncs, tal i com es desprèn de l'àmbit judicial, havent mecanismes per a garantir que una persona s'expressi en una llengua estrangera, els mateixos mecanismes podrien ser emprats per a que una persona s'expressi en la seua *llengua pròpia*.

2. Creiem fermament que les llengües pròpies han de guanyar espai en l'àmbit administratiu, institucional i, sobretot, social. I que en cap cas aquest fomenta una situació de greuge en el castellà. Totes dues llengües poden conviure i ser vehiculitzades en un mateix espai. La gent té dret a tindre garantit l'ús normalitzat de totes dues llengües al seu territori.
3. Trobem en falta una legislació integradora a nivell estatal de les *llengües pròpies*. De l'anàlisi dut a terme en aquest treball, veiem com aquesta regulació ha estat impulsada majoritàriament per les CCAA, les quals han hagut de combatre en l'àmbit judicial contra les constants impugnacions per part del govern central de a legislació que, en última instància i per tònica habitual, entenem que pretenia garantir el coneixement, ús i normalització del castellà i el valencià en els territoris amb pluralisme lingüístic.
4. No hi ha cap estadística, informe o treball que recolze una posició prominentment majoritària de les *llengües pròpies* en detriment del castellà. En canvi, aquest últim gaudeix d'una posició forta i privilegiada, no sols com a llengua amb una regulació constitucional especial i diferencia de les *llengües pròpies*, sinó per ser una de les llengües més parlades al mon. Voler fer entendre que l'impuls d'una de les *llengües pròpies* en un territori pot fer desaparèixer el castellà d'àmbits educatius, administratius o socials ens sembla, si més no, allunyat de qualsevol pensament racional.

5. La capacitat lingüística per a l'accés a la funció pública és un tema polèmic que habitualment és emprat com a arma política. Trobem en el debat arguments jurídics erronis (desmuntats en aquest treball) que parlen sobre la desigualtat que genera que en uns territoris de l'Estat espanyol hi haja aquest requisit i en altres, per no ser plurilingües, no. Al nostre parer, aquests posicionaments evidencien que a l'Estat espanyol la realitat plurilingüe no ha esdevingut un tret identitari en aquells territoris monolingües. Traslladant l'argument a l'àmbit de la política, entenem per exemple que defensar al congrés dels diputats una llei orgànica en valencià hauria de ser no sols un dret d'un diputat valencià, sinó un símptoma de riquesa cultural espanyola. I és per exemples com aquest (que no són merament simbòlics) que la regulació en favor de la normalització lingüística de totes les llengües oficials a l'Estat espanyol hauria de ser contemplada com una vertadera política integradora.
6. Al fil de l'anterior conclusió, ens resulta xocant que una *llengua pròpia* d'un territori tingui vetada l'existència en altres comunitats. No tindria sentit, per descomptat, fer oficial el valencià a Extremadura, però entenem que sí que seria integrador que a Extremadura es desenvolupés una mínima regulació lingüística en l'àmbit educatiu. Que l'educació, dins de qualsevol territori de l'Estat espanyol, contemplés un coneixement mínim, residual, més que bàsic, de les llengües pròpies. Creiem que això fomentaria la protecció de les llengües pròpies dels territoris bilingües, reduint situacions com les que s'integren en el llibre 'Sortir de l'armari lingüístic'⁵⁷.
7. Serà de gran interès seguir la evolució jurisprudencial de la qüestió lingüística valenciana. La reforma de l'administració pública, i en concret de la seua vessant lingüística, està en mans del procediment judicial que, a dia d'avui, encara continua. Doncs les STSJCV comentades anteriorment van estar recorregudes per part de l'Advocacia de la Generalitat Valenciana.

---

⁵⁷ SUAY, Ferra i SANGINÉS, Gemma. Sortir de l'armari lingüístic. Una guia de conducta per a viure en català. Angle Editorial.

BIBLIOGRAFIA

ALONSO DE ANTONIO, ANGEL LUIS. "LA CUESTIÓ LINGÜÍSTICA EN LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL SOBRE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA". UNED. *TEORIA Y REALIDAD CONSTITUCIONAL*, NUM 27, 2011. PAG. 449 – 460.

AMOEDO SOUTO, CARLOS ALBERTO. "LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA A TRAVÉS DE LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA TAMBÉ ÉS POSSIBLE: COMENTARI A LA STS DE 14 DE FEBRER DE 2017". *OBSERVATORI CONTRACTACIÓ PÚBLICA*.

COBREROS MENDOZA, EDORTA. "LA DISTRIBUCIÓ DE COMPETÈNCIES ENTRE L'ESTAT I LES COMUNITATS AUTÒNOMES EN MATÈRIA LINGÜÍSTICA". *REVISTA CATALANA DE DRET PÚBLIC*. N12.

FOSSAS ESPADALER, ENRIC. 'COMENTARIS A LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA', TOMO I. MINISTERI DE JUSTICIA, BOE, FUNDACIÓ WOLTERS KLUWER. PAG. 74, 75 I 78.

MILIAN I MASSANA, ANTONI. "EL RÈGIM DE LES LLENGÜES OFICIALS. COMENTARI A LA SENTENCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL 31/2010, DE 28 DE JUNY". *REVISTA CATALANA DE DRET PÚBLIC. ESPECIAL SENTENCIA 31/2010 DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL, SOBRE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA DE 2006*. PAG 133 I 134.

PARADA, RAMON. "DERECHO DEL EMPLEO PÚBLICO". ED. MARCIAL PONS. 2007. PAG. 138.

PLA BOIX, ANNA M. "EL RÈGIM LINGÜÍSTIC EN LA SENTENCIA 31/2010, DE 28 DE JUNY". *REVISTA CATALANA DE DRET PÚBLIC – ESPECIAL SENTENCIA 31/2010 DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL, SOBRE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA DE 2006*. PAG. 144.

SUAY, FERRA I SANGINÉS, GEMMA. *SORTIR DE L'ARMARI LINGÜÍSTIC. UNA GUIA DE CONDUCTA PER A VIURE EN CATALÀ*. ANGLE EDITORIAL.

VIVER PI-SUNYER, CARLES. "ELS EFECTES JURÍDICS DE LA SENTENCIA SOBRE L'ESTATUT." *REVISTA CATALANA DE DRET PÚBLIC –ESPECIAL SENTENCIA 31/2010 DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL, SOBRE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA DE 2006*. PAG. 64.

JURISPRUDÈNCIA

Tribunal Constitucional

STC 88/1983, de 27 d'octubre (BOE núm. 288, de 02 de desembre de 1983)
ECLI:ES:TC:1983:88

STC 82/1986, de 26 de juny (BOE núm. 159, de 04 de juliol de 1986)
ECLI:ES:TC:1986:82

STC 83/1986, de 26 de juny (BOE núm. 159, de 04 de juliol de 1986)
ECLI:ES:TC:1986:83

STC 84/1986, de 26 de juny (BOE núm. 159, de 04 de juliol de 1986)
ECLI:ES:TC:1986:84

STC 137/1986, de 6 de novembre (BOE núm. 276, de 18 de novembre de 1986)
ECLI:ES:TC:1986:137

STC 74/1987, de 25 de maig (BOE núm. 137, de 09 de juny de 1987)
ECLI:ES:TC:1987:74

STC 123/1988, de 23 de juny (BOE núm. 166, de 12 de juliol de 1988)
ECLI:ES:TC:1988:123

STC 46/1991, de 28 de febrer (BOE núm. 74, de 27 de març de 1991)
ECLI:ES:TC:1991:46

STC 337/1994, de 23 de desembre (BOE núm. 19, de 23 de gener de 1995)
ECLI:ES:TC:1994:337

STC 50/1999, de 6 d'abril (BOE núm. 100, de 27 d'abril de 1999)
ECLI:ES:TC:1999:50

STC 31/2010, de 28 de juny (BOE núm. 172, de 16 de de juliol de 2010)
ECLI:ES:TC:2010:31

Tribunal Suprem

STS 512/2017, de 14 de febrer. ID CENDOJ: 28079130042017100071.

Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana

STSJCV (Sala de lo Contenciós-Administratiu. Secció 4^a) núm. 319/18, de 17 de juliol de 2018.

STSJCV (Sala de lo Contenciós-Administratiu. Secció 4^a) núm. 322/18, de 19 de juliol de 2018.

STSJCV (Sala de lo Contenciós-Administratiu. Secció 4^a) núm. 330/18, de 18 de juliol de 2018.

STSJCV (Sala de lo Contenciós-Administratiu. Secció 4^a) núm. 333/18, de 19 de juliol de 2018.

RESUM EN ANGLÉS / SUMMARY IN ENGLISH

The languages that belong to plurinational territories grouped in Spain are the themes we have developed in this work. We review the most primitive history (the starting point, the 1978 Constitution), addressing the most important pronouncements that, as a result of the automated challenge of the autonomous legislation in this area, the Constitutional Court issues. The objective will be to complete the task with the most recent (and of greatest interest) in autonomic and administrative matters.

With this route, we will try to analyse what is the current situation of the languages proper to the public administration and what has been the treatment that the legislative and judicial authorities have given them.

Finally, throughout the work will appear issues that, despite not having a place in this brief document, will arouse the notorious interest to be briefly commented on.

Article 3 of the Spanish Constitution of 1978 replaces the beginning of the linguistic question, in particular the 'planning of multilingualism in Spain', with the following wording.

The Spanish Constitution stipulates that the first two sections of this article and the own mentions in the Statutes of Autonomy are the basis of the linguistic pluralism as far as its incidence in the plan of the officiality in the Spanish constitutional order.

This legislation gave rise to the Statutes of Autonomy establishing as the official their own language talked in the territory. Officially that, in most cases, was developed with autonomic legislation (those known as linguistic laws, or normalization laws). But, once the official status of our own languages has been stipulated, we find that the Spanish Constitution has a lack of respect to article 3, since "it does not define the notion of official language, nor the consequences that arise from that condition". That will be developed by the own TC itself.

Apart from these elements, one of the most controversial aspects in the application of the constitutional rule is to indicate the extent to which the

concept of their own languages (and, above all, their legislative development) comes within the various fields and territories. This extension will, therefore, be delimited by a set of Judgments of the TC that responded to the questions raised, mainly, by the Governments of the Spanish State. And it will be this jurisprudential framework in which we will focus next.

One of the first sentences to have the object of regulation and linguistic regulation was the STC 88/1983 of October 27, whereby the Basque Government filed a 'positive conflict' in relation to Royal Decree 3087/1983, of November 12, on the setting of minimum education in the upper cycle of General Basic Education.

According to the Legal Basis 4, which we understand is what accumulates all the burden of interest to the object of this study: 'the State as a whole (including the Autonomous Community) has a constitutional duty to ensure knowledge both Spanish and the own language of the Community, which has the character of an official language '.

The 3 judgments of the TC which, in block, gave a powerful impetus to the area in which this work was moved were STC 82/1986, of June 26, which resolves the appeal of unconstitutionality brought by the Government of the Nation, against certain precepts of Law 10/1982, of November 24, of the Basque Parliament, Basis of Normalization of the Use of Basque; STC 83/1986, of June 26, which resolves the appeal of unconstitutionality promoted by the President of the Spanish Government against articles 4.2 and 6.1 of the Law of the Parliament of Catalonia 7/1983, of April 18, on linguistic normalization of Catalonia; and the STC 84/1986, of June 26, which resolves the appeal of unconstitutionality promoted by the President of the Spanish Government against articles 1.2 and 7 of Law 3/1983 of the Parliament of Galicia of June 15, 1983, of linguistic normalization.

All of them, and especially the first one, established lines that allowed to define their own languages would have in the constitutional framework and autonomic laws.

The TC dictated in the Legal Basis 2 of STC 82/1986, of June 26, a definition of official language, according to which a language adopts official status with its legal recognition, regardless of the name of speakers and uses that were carried out in a territory, acquiring this full validity and legal effects. This clearly facilitated the territories that, during the Francoist years, had difficulties in using their own languages to be classified as officers, despite their reduced number of speakers.

The territory is, therefore, the criterion delimiter of the officiality of Castilian and of the co-officiality of other Spanish languages, with independent character of the central, autonomic or local status of the different public powers.

This jurisprudential text also expresses, in respect to Spanish, the duty and obligation of all Spaniards to know it, "having this common co-official status in territories with their own language without being able to count, this second, with the same Duty and obligation of knowledge".

Through the Legal Basis 14, the TC provided constitutional validity to the fact that "public authorities may prescribe, in the scope of their respective competences, the knowledge of both languages in order to access certain posts of civil servants or that, in general, the level of knowledge of the same is considered as merit among others".

We make a brief comment on these lines in STC 74/1987, of May 25, which resolves an appeal of unconstitutionality raised by the Basque Government against Organic Law 14/1984, of December 12, for which it is develops article 17.3 of the Constitution in matters of legal assistance to the detainee and the prisoner, and modification of articles 520 and 527 of the Criminal Procedure Law. This jurisprudence deals with the special situation (which, we have already warned, despite the great interest that arouses us will not be the object of study of this work) of the languages in the procedural field, only legal space where the obligation to know a language (Castilian) does not overlap with the inherent rights of a person who is a party to a judicial procedure. The key, in this sense, is to show that the duty of knowledge of Spanish that a Spanish person has as a result of the Constitution, is not subject to the case of a detainee or inmate. According to the FJ 3 of this sentence: 'The duty of Spaniards to know Spanish,

previously mentioned, suggests that such knowledge exists in reality, but such presumption may be distorted as the detainee or prisoner claims credulously. His ignorance or insufficient knowledge or this circumstance is evident in the course of police actions. We speak, specifically, of the right to an interpreter in the case of not knowing any official language of the territory where the *juí* is carried out, in order to be able to make a sufficient communication and guarantee the effective judicial protection, avoiding so that one can give situation of helplessness in the application of the same.

The STC 123/1988, of June 26, which resolves the appeal of unconstitutionality promoted by the President of the Spanish Government against certain precepts of Law 3/1986, of 29 April, on linguistic normalization of the Autonomous Community of The Balearic Islands, addresses the question of which language is prevalent in case of dubious interpretation.

According to the contested precept, article 7.1, "the Catalan text will be the only one", reproduced in this way a mandate from another Catalan legislation declared unconstitutional by STC 83/1986, when it is understood that this provision "may infringe the principle of legal security (art. 9.1 CE) and the rights to the effective judicial protection of citizens (24.1 CE) who do not know a language (this is considered here as a priority for the purposes of determining the authentic text) that they do not have the obligation to know".

The STC 46/1991, of February 28, which resolves the appeal of unconstitutionality brought by the Government of the Nation against article 34 of the Law of the Parliament of Catalonia 17/1985, of July 23, of the Public Function of the Administration of the Generality.

This ruling determines, on the one hand, whether it is discrimination that access to the public service is a requirement in a territory with its own language, and on the other hand if entering this requirement by an autonomous administration is contrary to the principles of merit and capacity of article 103.3 CE and, also, in the right of access in equal conditions to the public function of article 23.2 CE.

STC 337/1994, of December 23, resolves the question of unconstitutionality raised by the Third Section of the Third Chamber of the Supreme Court with

articles 14.2, 14.4, 15 (first indent) and 20 of Law 7/1983, of 18 April, of the Parliament of Catalonia, on Linguistic Normalization.

This ruling, like STC 74/1987, of May 25, will be exposed in these lines to have content that, despite not coinciding with the object of the study, has a high interest in the development of the constitutional doctrine.

The STC resolves a doubt that arose in a contentious-administrative appeal for a father who demanded, according to the FJ 1, the right of their children "to receive a teaching in Spanish totally with books in the same language and in all the subjects".

The STC 31/2010, of June 28 (BOE No. 172 of July 16, 2010), was the resolution of the appeal of unconstitutionality no. 8045-2006, brought by ninety-nine deputies from the Popular Parliamentary Group of the Congress to a variety of precepts of the Organic Law 6/2006, of July 19, on the reform of the Statute of Autonomy of Catalonia.

This resolves several questions, the majority with linguistic significance, because the reform of the Statute was used to include in it the basic principles of Law 1/1998, of January 7, of Linguistic Policy.

The sentence declared unconstitutional the "and preferred" expression of article 6.1 of the Statute, by means of which it was intended to make Catalan the language of preferential use in the Public Administrations and the public media of Catalonia.

The Statute of Autonomy of Catalonia complies and welcomes a varied norm of previous Catalan legislation in the field of language, thus being judged, therefore, in this ruling much of the regulatory framework found in the previous laws of 1983 and 1998 (Law 7 / 1983, dated 18 April, on Linguistic Normalization of Catalonia, which was replaced by Law 1/1998, of 7 January, on language policy).

The only article declared unconstitutional for the TC in the Statute of Autonomy of Catalonia was 6.1, specifically the expression 'and preferential'.

We find in 2011 the author, Angel Luis Alonso de Antonio, who wrote in a study (since the STC 31/2010 had been published) that he had as a thesis "the retreat of the public use of Spanish in favour of vernacular languages ".

For this author, the use of Catalan as a vehicular language is already a social reality, the Statute being a finding of this fact. And that is why the "preferential" use that was attributed to article 6.1 of Catalan versus Spanish implies, therefore, to ignore "the character of Spanish as the only official language throughout the national territory". In our view, however, it is not only that Spanish really enjoys this factual situation of territorial and social prevalence, but the use by public administrations in Catalonia and the public media of a use, we insist, 'preferential ', in no case exclusive, could be protected by the special constitutional protection of their own languages. In the words of the lawyer of the Parliament of Catalonia Xavier Muro Bas, referring to the formal equality that the TC tries to impose on Spanish and Catalan, 'equality prevails in this case of the languages, and not of the citizens in their use as was the usual criterion in other pronouncements ... (without taking into account the different situation of both in practice, which would justify the difference. '

We do not understand how to guarantee equality between two languages, if it has a lower level of speakers, also by using this 'formal equality' justification to which we refer, it is not possible to have a legal status that can really To guarantee, de facto, a development of the number of speakers similar to Spanish.

We can affirm that, according to the normative regulation in linguistic matter exposed, in the Spanish State, in the territories with co-official language, you can have a full communication with the administration in the common language, the Spanish, without being this guaranteed in case that the will be that this communication is entirely in the own language. It is for this reason that we find that autonomies, in the field of personnel selection, try to guarantee the full knowledge of both languages, in order to be a safeguard in the citizen's linguistic rights.

The FJ 21 rejects the challenge to the provisions of article 33 that determine the obligatory nature of the public service to have knowledge of Catalan according

to his position, which will take center stage later in this work. We will now focus attention on article 33.5, which is declared constitutional, provided that it is in attention to the interpretation made by the TC itself.

On this issue, gifts give rise to the field of reflection that we have attached to footnote 38. According to the Court (FJ 21), 'the relevant criterion for the purposes of the delimitation of power linked to the consequences of Principles inherent in the co-official status of an autonomous language is that of the headquarters of the authority, not that of the territorial extension of its jurisdiction, because the latter would imply the subjection of all the bodies of the state level for the purposes of co-officiality of all the autonomous languages in any point of the national territory; that is, a link by principle reserved to the only common Spanish language '.

The centralism proper to the administrative organization in Spain causes the organisms with this particularity to be located mainly in the State capital. In this way, we raise the question as to whether their location is in a territory with their own language, it would also be guaranteed the use of this (and not the rest of their own languages), or of all, or of any . An example is found, as in the case of the European Union Intellectual Property Office, a community body residing in Valencian territory (specifically, the province of Alicante) where communication in 5 languages is guaranteed, They own the language of the territory where it is located. Without a doubt, this organization is not entirely coherent to us.

And the legal argumentation of the TC of these precepts is not separated when, next to the previous quotation, it exposes that "being constitutional or jurisdictional bodies of exclusively state nature and significance, to which the precept refers to In addition, we must take into account that, irrespective of where you live and where you receive the momentum to act, your activity is exercised with reference not to a particular Autonomous Community, but to all the national territory, reason why the idiomatic co-officiality cannot have in them".

The challenge does not reside in what is expressed in the articles, because it is followed by an identical teaching and knowledge treatment, which, for the purposes of TC 'dissipates by itself Every shadow of unconstitutionality in the

literality of this second part of art. 35.2 EAC'. Therefore, the criterion of constitutionality is subject to the interpretation made by the Court of involvement, as a consequence of the contested part, of the denial of Spanish in his capacity as a vehicular language in teaching.

The Court enters the STC 137/1986, which legitimizes Catalan (and, in general, its own languages) to be a vehicular language in education, together with Spanish.

But this circumstance must be regulated, almost as regards what has to be seen in the regulation of their own languages, with a milimetric legal accuracy of not falling into the situation that Spanish is excluded, because it would become, the regulation, unconstitutional. The same should be said, as the Court recalls that if the language excluded were its own language in favour of Spanish.

The Court pronounces on the ability of the Administration to regulate education, without there being a 'free choice of those interested in the teaching language', being this distribution of use and space of co-official languages a power of powers audiences Let's not forget that both the state and the autonomous legislation, in the field of education, integrate both Spanish and, in this case, Catalan.

The Court considers that the fact that Spanish is not mentioned in the part of the contested article, or the fact that Catalan is the language 'normally used as a vehicle and of learning in education' does not in any case create a exclusion from Spanish. Not only legal but factually. Nor does it impede the 'free and effective exercise of the right to receive teaching in Spanish as well as the language of teaching and learning in education'.

For all that stated, this regulation is declared constitutional according to its interpretation.

We introduce the STS 512/2017, of February 14, which resolves the appeal filed by the State Administration against STSJPB 4291/2014, of December 2, which aims to challenge the Agreement issued on July 9, 2014 by the Lasarte-Oria City Council, which approves the agreement of July 9, 2013, by which the Regulatory Ordinance of the Language Requirements for Administrative

Contracts of the 'City council to adapt it to the conditions set by the new regulations in this matter.

This question implies, in our opinion, a guarantee for the user that, in a linguistic matter, he may experience an attention in the chosen language while receiving this service. And for this reason, it is necessary for municipalities (focusing, as is the case in the municipality of Lasarte-Oria) to carry out Linguistic Normalization Plans referred to in the aforementioned norm. Fact that this done by this council.

The Court, in a much synthesized way, gives a brief summary of the summary jurisprudence, which, due to its quality, differs in its entirety:

1st The general rule is that the knowledge of co-official languages other than Spanish can be valued as non-eliminary.

2nd Knowledge of the co-official language in the selective processes is part of the concept of "merit and capacity" of article 103.3 of the Constitution, although its requirement must be made from the principle of proportionality, which is It translates to being at the type or level of the function or place to be performed.

3. It is contrary to the right of equality in access to the public function to demand a level of knowledge of the regional co-official language that does not have any relation with the capacity required to perform the function in question.

4t Therefore, only for certain places the proof of knowledge of the co-official language of the autonomous community must be eliminated, in order to guarantee the right of the administrator to use it before the Administration.

5th It is discriminatory to demand knowledge of the co-official language to cover places not directly linked to the use of those administered in that language. This requires assessing in each case the functions associated with each place and the group of employees of a given service. Therefore, if there is no possibility of exercising this right on the part of the citizen is when it can be guaranteed that one of the employees speak the language of the Community, always from the constitutional duty of knowing Spanish.

6th Notwithstanding any of these circumstances, it governs the case law that considers the requirement of knowledge of the languages of the autonomous communities to be mandatory, express or implied, as discriminatory.

With this, the constitutional styles that have marked the development of the linguistic question from a constitutional point of view are reissued, according to which the requirement of knowledge in their own languages for access to the public function will be adjusted to the right provided that it is for a place where this knowledge is appropriate, and at the level that is specifically suitable for carrying out the tasks stipulated in the site.

In the Valencian territory, in recent years, an attempt has been made to reform the Valencian public service, which has only become the drafting of the draft law (without reaching the parliamentary procedure).

Due to this stoppage of the preliminary draft, the reform in the linguistic field of the administration was carried out in DECREE 61/2017, of 12 May, of the Council, by which regulate the institutional uses and Administrative officers of the official languages in the Administration of Generality. [2017/4338].

In the same decree, questions that already fall back on other autonomous regulations, and which are tried by the High Court of Justice of the Valencian Community, in a series of sentences.

In order not to unduly overcome the mandatory extension of this work, and since they share the same content, we will synthesize the content that the TSJCV gives in these sentences.

The decree stipulates in article 3 the territorial scope of the Valencian, extending it to the territories with the same linguistic scope, in a clear reference to the Balearic Islands and Catalonia. The intention was that the communication with these territories can be done in their respective common language. Article that is declared to be contrary to law by the TSJCV, because there is no norm that empowers Valencian to be administratively compared to Catalan. This, in our opinion, is another example of the fact that in Spain the laws are regulated, the legislation is inadequate to implement the reality of a philologically overcome debate: that Valencian and Catalan is the same language.

